

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Kardinal Pacelli - papež Pij XII

Že prvi dan volitev je bil pri tretjem glasovanju izvoljen za papeža dosedanji državni tajnik kardinal Evgen Pacelli - Privzel si je ime Pij XII. - Množice so mu priredile silne ovacije

Vatikan, 2. marca. b. Kar se men-
da že stoletja ni zgodilo, se je zgodilo
danes: novi papež je bil izvoljen že na
prvi dan glasovanja. Konklave kardina-
lov je trajal točno 24 ur. Začel se je
včeraj popoldne ob 18. in danes ob
istem času končal.

Kardinali so glasovali danes dopoldne
dvakrat. Obakrat je črni dim iz dimnika
na palači, v kateri je sikstinska kapela,
sporočil tisočglavi množici, ki je bila
zbrana pred Vatikanom, da noben kandi-
dat ni dobil potrebne dvotretjinske
večine. Pri popoldanskem volilnem se-
stanku pa je že prvo glasovanje —

skupno torej tretje glasovanje — dalo
kатоlički cerkvi novega poveljarja.

Za papeža je bil izvoljen dosedanji
državni tajnik kardinal Eugenio Pacelli.
Veljal je za najožjega sodelavca pokoj-
nega papeža Pija XI. in za njegovega
posebnega zaupnika. Njegova izvolitev
pomenja nadaljevanje cerkvene politi-
ke, ki jo je vodil Pij XI. Novi papež je
to podčrtal tudi s tem, da si je privzel
kot verski poveljar ime Pija XII.

Papež Pij XII. je star 63 let in je po
rodu Rimljan. Ravno danes je obhajal
svoj rojstni dan.

starejši kardinal je sporočil z balkona
in obenem po radiu, da si je novi papež
izbral ime Pij XII.

Prvi blagoslov novega papeža

Nekoliko pozneje se je sv. oče Pij XII.
pojavil v pontifikalni obleki na balkonu
in blagoslovil ogromno množico verni-
kov, ki je bila zbrana pred Vatikanom.
Množica je navdušeno pozdravila izvo-
litev novega papeža, pozdravili pa so ga
tudi glasovi trombe in častne čete itali-
janske vojske. Papež je svoj blagoslov
večkrat ponovil, potem pa se je umak-
nil nazaj v cerkev.

Presenetljivo hitra izvolitev

Rim, 2. marca. AA. (Stefani) Vsi po-
udarjajo dejstvo, do katerega še nikdar
ni prišlo, namreč, da je bil novi papež
izvoljen prvi dan pri tretjem glasova-
nju in to po triurnem glasovanju. Ta
hitrost izvolitve novega papeža potrjuje
mnenja, ki so jih razširjali zadnje dni,
da je v načelu že določen sporazum
med visokimi cerkvenimi dostojanstve-
ni. Ta sporazum je bil dosežen pri
drugem zasedanju konklave.

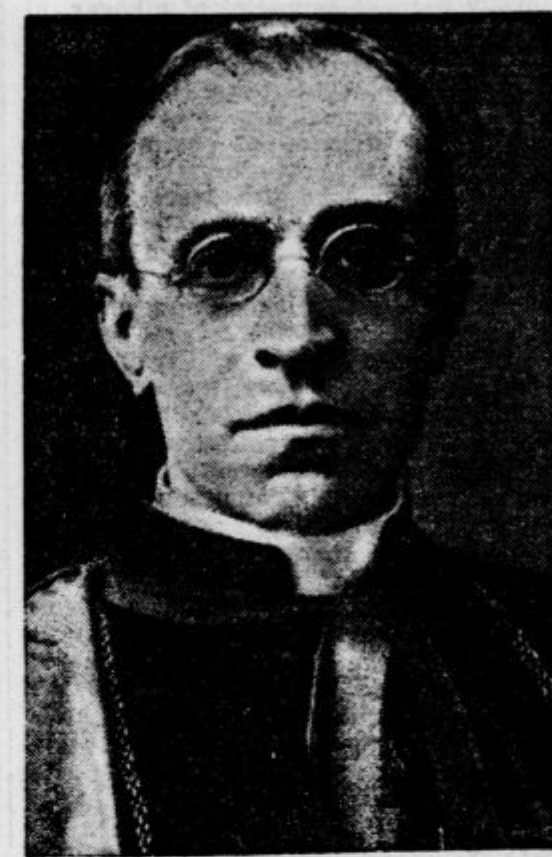
Zaupnik pokojnega papeža

Rim, 2. marca. br. Večerje izdaje tukaj-
šnjih dnevnikov pišejo ob izvolitvi novega
papeža, da mu je pokojni Pij XI. v zadnjih
letih svojega pontifikata poveril skoraj vse
važnejše misije vatičanske diplomacije v
inozemstvu. Tako je bil med drugim kardi-
nal Pacelli osebni papežev zastopnik na ev-
harističnem kongresu v Budimpešti, ki je
imel za Vatikan poseben pomen zaradi
dogodkov v bivši Avstriji. V času njegove-

Zadovoljstvo v Angliji in Franciji

London, 2. marca. br. Vest o izvolitvi
novega papeža se je razširila v Londonu
baš v času, ko zapuščajo uradniki in na-
meščenci svoje urade. Splošno se opaža za-
dovoljstvo nad izvolitvijo kardinala Pa-
celli, ki je na angleškem priljubljen zla-
sti po zadnjem Chamberlainovem obisku
v Rimu. Takrat je imel angleški premier
s sedanjim papežem daljši razgovor, o ka-
terem se je potem v spodnji zbornici zelo
pohvalno izrazil. Kardinal Pacelli ima po-
leg pokojnega papeža velike zasluge za
vzporeditev rednih diplomatskih odnosa-
jev med sv. stolico in sedežem anglikan-
skega protestantizma.

Pariz, 2. marca. br. Nepričakovano hi-
tra izvolitev naslednika Pija XI. v osebi
njegovega najintimnejšega sodelavca kar-
dinala Pacellija je bila v Parizu sprejeta
s simpatijami in odobravanjem. Kardinal
Pacelli je skupno s Pijem XI. sestavil zna-
menito encikliko o razizmu. Pričakuje se,
da bo kot vrhovni poveljar rimske kato-

ga diplomatskega potovanja po ameriških
Zedinjenih državah je sprejel kardinala
Pacellija v dolgi avdienci tudi ameriški
prezident Roosevelt.

Imejitelj najvišjega italijanskega odlikovanja

Vatikan, 2. marca. AA. (Havas) Novi
vrhovni poveljar rimsko-katoliške cerkve
je bil leta 1932. odlikovan z najvišjim ita-
lijanskim redom Annunziatine ogrlice. Do-
bil ga je od Nj. Vel. kralja in cesarja Vik-
torja Emanuela. Tako je sv. oče Pij XII. v
tesni rodbinski zvezi z italijansko kraljev-
sko rodbino.

liške cerkve nadaljeval politiko Vatikanu
v dosedanjem duhu spravljivosti in mirov-
nega prizadevanja med narodi.

Prvi italijanski glas

Rim, 2. marca. AA. (Stefani) »Giornale
d'Italia« posveča v izredni izdaji uvodni
članek k izvolitvi novega vrhovnega cerk-
venega poveljarja. Naglašja, da je zase-
danje konklave pod režimom konkordata
med Italijo in sv. stolico poteklo v popolni
svobodi in najlepšem redu. Nato pa na-
glašja, da so ogromne množice ljudstva na
trgu sv. Petra navdušeno pozdravile iz-
volitev novega papeža. Ta izvolitev jasno
kaže, da je bil izvoljen papež, ki je vreden
tega mesta in so ga kot takšnega tudi
smatrali kardinali. Temu možu Italijani
pošiljajo izraze svojega največjega spo-
štovanja v prepričanju, da se člani cer-
kvenega senata pri volitvi novega papeža
niso zmotili.

Navdušenje množic

Čeprav ni nihče pričakoval izvolitve že takoj prvi dan, je bil trg pred cerkvijo sv. Petra ves dan napolnjen

Vatikan, 2. marca. o. Ze v dopoldanskih
urah so se na prostranem trgu pred bazi-
liko sv. Petra zbirale ogromne množice
Rimljanov in tujcev, čeprav se že stoletja
ni zgodilo, da bi bil papež izvoljen že prvi
dan, kakor se je to zgodilo sedaj v pri-
meru Pija XII. Tudi po vseh napovedih
in razpravah ter kombinacijah v italijan-
skem tisku ni bilo pričakovati, da bo iz-
volitev tako nagla. V prvih popoldanskih
urah se je množica nekoliko razredčila.
Ko se je iz dimnika palače, v kateri je
sikstinska kapela, v prvih opoldanskih
urah pojavil dim, ki ni bil dovolj temen,
tako da ljudje niso mogli po njem takoj
spoznati, da papež po tedanjem drugem
glasovanju še ni bil izvoljen, se je pola-
stilo množice vznemirjenje zaradi negoto-
vosti in z nestrpnostjo so ljudje čakali,
če se bo kdo pojavil v zunanji loži bazili-
ke. Ko je poteklo že pol ure po drugem
glasovanju, so si bili vsi na jasnem, da
novega papeža še ni, in vrste ljudi so se
še nekoliko razredile.

Proti 17. je bil trg zopet skoraj poln.
Malo pred 17.30 se je končno pojavil iz
dimnika omenjene palače povsem jasno
viden beli dim. »Fumata« je elektrizirala
množico. Ze so tudi radijski zvočniki raz-
glasili, da je kardinal Pacelli, eminentni
politik katoliške cerkve, njen novi povel-
jar. Vest je bila sprejeta s silnimi ova-
cijami.

Ob 18.10 se je pojavil v loži nad glav-
nim portalom bazilike sv. Petra kardinal
Granito del Belmonte, v družbi skoraj
vseh ostalih članov kolegija in novega
papeža. Po tradicionalnem običaju je glas-
no izrekel formulo: »Habemus papam«.
Množica je bila skoraj v deliriju. Ko je
izrekel ime dolgoletnega državnega tajnika,
asketa in diplomata, je doseglo na-
vdušenje ljudi svoj vrhunec. Pij XII. je
dal svoj blagoslov urbi et orbi. Ceremo-
nija je bila zaključena, a trg pred baziliko
se še dolgo ni izpraznil.

Rim, 2. marca. AA. Smatrajo, da je bilo
na trgu pred cerkvijo sv. Petra v trgnut-

ku, ko je bilo z zunanega balkona objavl-
jeno ime novega vrhovnega poveljarja
katoliške cerkve Pija XII. zbranih 100.000
vernikov.

Maršal Petain — poslanik Francije v Španiji

Najboljši dokaz, da želi Francija vzpostaviti čim boljše odnose z novo Španijo

Pariz, 2. marca. a. Havas: Ministrski
svet je sklenil imenovati na Daladierov
in Bonnetov predlog maršala Petaina za
francoskega veleposlanika pri španski
vladi, kar je izzvalo v francoski javnosti
splošno zadovoljstvo. »Petit Parisien«
pravi: Občudujemo patriotsko požrtvo-
valnost, s katero je ta slavni vojak pri-
stal, da bo vnovič služil domovini. »Jour-
nales« pravi: Vsa država je zadovoljna z izbero,
ki ima tako velik pomen. »Excelsior« na-
glašja, da je bil maršal Petain poveljnik
francoske armade, ki se je udeležila zna-
govite ekspedicije v Rifu, kjer je špan-
ski vojski poveljeval tedaj general Fran-
co. Spomin na to orožno bratstvo bo go-
tovo ustvaril priščno razmerje med
Francijo in Španijo.

»Journal« pravi: Da počasti nacionalni
preporod Španije, si je Francija izbrala
najslavnejšega moža izmed onih, ki so
preživeli strahote svetovne vojne, iz ka-
tere je Francija izšla popolnoma prenov-
ljena.

Maršalu Petainu, ki je star že 83 let,
bo dodeljenih v Burgozu več svetovalcev,
med njimi trije višji uradniki zunanje-
ga ministrstva in dva generala, ki naj bi mu
tudi bolj olajšali delo. V Parizu pričakuje-

Novi papež Pij XII., do svoje izvo-
litve Eugenio Pacelli, je bil rojen 2.
marca 1876 v Rimu. Za papeža je bil
izvoljen torej ravno na svoj 63. rojst-
ni dan. Njegov oče je bil dekan po-
svetne konzistorialne advokature, nje-
gov stric pa je bil ustanovitelj in vodja
Bance di Roma, ki je veljala svoj
čas za vatičansko banko. Pij XII. iz-
haja tako iz stare rimske rodbine, ki
je bila vedno v tesnih stikih z Vati-
kanom.

Pacelli je studiral bogoslovje v Ri-
mu, nakar je bil posvečen za duhov-
nika ter je skoro svojo kariero
preživel v vatičanskem državnem taj-
ništvu. Dolga leta je bil tajnik pozej-
šega papeža Benedikta XV., ko je bil
ta še kardinal in državni tajnik. L.
1911. je bil Pacelli sam imenovan za
državnega tajnika, meseca aprila 1.
1917 pa ga je papež imenoval za nunci-
ja na Bavarskem kot naslednika umr-
lega nuncijskega Aversa. Tedaj se je mno-
go bavil s cerkvenimi zadevami v
Nemčiji in govori odtlej dobro tudi
nemški jezik. L. 1920 je bil imenovan
za nuncijskega v Berlinu, vendar pa se je
še le po zaključitvi novega konkordata
z Bavarsko preselil meseca novembra
1. 1924 iz Monakova v Berlin, kjer si
je pridobil splošen ugled kot stareši-
na diplomatskega zbora. Naslednje le-
to je prišel v Berlinu važna pogajanja
s prusko državo za zaključitev kon-
kordata, ki je bil končno podpisan 22.
junija 1. 1929. Dne 1. decembra 1. 1929
je predložil Pacelli tedanjemu pred-
sedniku nemške republike svoje odpo-
kljico pismo kot nuncij ter se je vr-
nil v Rim, kjer ga je 12. decembra
papež imenoval za kardinala. Že dva
meseca kasneje, 12. februarja 1930, je
kot naslednik obolelega kardinala Ga-
sparrija postal državni tajnik, kar
predstavlja v cerkveni hierarhiji ne-
kako isto, kar v vodstvu države pred-
sednik vlade in zunanji minister.

Meseca junija 1. 1933 je sklenil Pa-
celli v sodelovanju z nemškim podkan-
celarjem Papenom konkordat med
Nemčijo in Vatikanom, naslednje leto
pa je odpoval meseca oktobra v Bu-
enos Aires, kjer je otvoril 32. svetov-
ni evharistični kongres. Lani je bil pa-
peški delegat na mednarodnem evha-
rističnem kongresu v Budimpešti.

Razvoj belgijske vladne krize

Bruselj, 2. marca. h. Posvetovanje ma-
ndatorja krone za sestavo nove vlade sena-
torja Soudana so ugodno napredovala in
smatrajo skoraj kot gotovo, da bo uspel
svojo misijo. Senator Soudan je izjavil, da
se mu je že posrečilo doseči sporazum za-
radi zadeve dr. Maertens, kakor tudi za-
radi finančnih vprašanj. Liberalna stranka bo
še jutri dopoldne končnojavno sklepa-
la, katere zastopnike naj pošlje v novo Sou-
danovo vlado.

Samo en dan konklava

Vatikan, 2. marca. AA. Ko so včeraj
popoldne vojvodinja Piemontska, ita-
lijanska prestolonaslednica ter člani di-
plomatskega zbora in rimskega plem-
stva, ki so prisostvovali svetani zapri-
segi kardinalov, zapustili Sikstinsko ka-
pelo, sta maršal konklave ter guverner
vatičanskega mesta pregledala izhodna
vrata in vse ostale naprave, izvršene za-
radi popolne izolacije konklave. Isto-
časno je kardinal kamerlengo v sprem-
stvu tajnika in zapisnika konklave
dveh članov protokola ter arhitekta
konklave obiskal notranji del Vatikana
ter se prepričal, da so vsi izhodi dobro
zaprti. O tem je bil napravljen proto-
kol, kardinali so bili odtlej popolnoma
odrezani od zunanjege sveta.

Dopoldne so prinesli prvi živež v pro-
store konklave. Živež je sestajal v glav-
nem iz kruha, rib iz Jadranskega morja
in zelenjave z vrta v Castel-Gandolfu,
ob 8. pa so v navzočnosti posebnih
funkcionarjev odprli pošto, namenjeno
raznim kardinalom.

Dvoje brezuspešnih glasovanj

Prvo glasovanje dopoldne je poka-
zalo negativen rezultat. Črni dim, ki se
je dvignil iznad Vatikana, je napovedal,
da na prvem glasovanju v konklavi še
niso izvolili novega papeža. To je bilo
okoli 11. Malo pred poldnevom se je
začelo drugo glasovanje, ob 12.20 pa se
je zopet pokazal črni dim, ki je napo-
vedal, da je tudi to glasovanje ostalo
brez uspeha.

Beli dim!

Popoldne okoli 15.30 je 62 kardinalov
zapustilo svoje sobe in ponovno odšlo v
Sikstinsko kapelo na tretje glasovanje.
Množica vernikov, med njimi je tudi

„Indiskretnosti“

Pariz, 2. marca. AA. Havas sporoča iz
Vatikana: Obe dopoldanski glasovanji sta
trajali dalje kakor so mislili. Splošno so
računali, da se bo dim, ki bo napovedal
izvolitev papeža, prikazal okoli 11.45, v
resnici so ga pa zagledali šele ob 12.18.
Zato je množica, zbrana na trgu sv. Petra,
že mislila, da je novi papež izvoljen in da
je zakasnitev dima posledica formalnosti
v sikstinski kapeli po papeški izvolitvi.

Po prvih dveh današnjih glasovanjih so
kardinali odšli za nekaj trenutkov v svo-
je celice, nato so pa prišli v papeško dvo-
rano na skupno kosilo. Pri tej priložnosti
so člani sv. kolegija najbrže prosto govo-
rili o volitvah, vendar se ne more še nič
izvedeti, kaj se je dopoldne godilo v sik-
stinski kapeli. Avtentični podatki se izve-
do mnogo po končanem konklavi, a še to
le tedaj, če so glasovalci indiskretni, to
se pa le prav redko zgodi. Kljub temu kro-
žijo po Rimu razni »indiskretni« podatki.
Tako govorijo v nekaterih laičnih krogih,
da je kardinal Pacelli dobil pri dopoldan-
skih glasovanjih glasove 27 tujih kardi-
nalov in nekaj glasov italijanskih kardi-
nalov. Pravega pa ni moči ničesar izvede-
ti, saj so kardinali vezani s prisego, in je
vrh tega konklave kar najpopolneje odre-
zan od zunanjege sveta.

Nastop novega papeža

Vatikan, 2. marca. AA. Čim je kardi-
nal Pacelli dobil potrebno večino, so se
odprla vrata Sikstinske kapele in sko-
zi nje sta prišla v notranjost kapele
tajnik konklave in šef ceremonijala.
Najstarejši kardinal di Belmonte je v
družbi ostalih kardinalov in duhovni-
kov, ki so bili kardinalom dodeljeni,
pristopil k novoizvoljenemu sv. očetu
ter mu postavil v latinskem jeziku tra-
dicionalno vprašanje:

»Ali pristaneš na izvolitev za ponti-
fikalnega suverena?«

Ko je kardinal Pacelli odgovoril, da
pristaja, so spustili baldahine nad se-
deži kardinalov, razen baldahina nad
sedežem kardinala Pacellija.

Zatem je najstarejši kardinal vprašal
novoizvoljenega papeža za ime, ki si ga
je izbral. Odgovor se je glasil: »Pij XII.«

Medtem je tajnik konklave sestavlil
zapisnik o izvolitvi ter o tem, da je kar-
dinal Pacelli pristal na to izvolitev.

Nekoliko pozneje se je novoizvoljeni
papež v družbi ostalih kardinalov podal
v malo dvorano, kjer je bila pripravlje-
na papeška obleka. Novi papež je pustil
v mali dvorani svojo kardinalsko oble-
ko, ter oblekel papeško. Potem se je
vsedel na stol tik pri oltarju kapele.
Kardinali so po starosti prihajali k no-
vemu poveljarju katoliške cerkve in
mu poljubljali prstan na roki, novi pa-
pež pa je vsakega od njih dvignil ter
se z njim poljubil. Zatem je novi papež
blagoslovil oltar, nekaj trenutkov po-
zneje pa je bilo z zunanjege balkona
bazilike sv. Petra sporočeno, da je izvo-
ljen novi papež. Vsi vatičanski zvonovi
so oznanili veselo sporočilo svetu. Naj-

Strašna eksplozija v Osaki na Japonskem

V zrak je zletela municijska tvornica — Na stotine človeških žrtev in porušenih mnogo hiš

Tokio, 2. marca. d. V vojaškem skladišču
v Hirahati pri Osaki se je pripetila eks-
plozija, ki je zahtevala nepričakovano
množico človeških žrtev in povzročila
ogromno škodo. Eksplozija je raznesla ne
samo skladišče, temveč je porušila tudi
okoli 900 hiš v okolici. Računajo, da je
eksplozija zahtevala 1.400 človeških žrtev.
Vojno ministrstvo je sicer objavilo, da je
bilo 10 ljudi ubitih, 48 jih pogrešajo, 42
jih je bilo hudo in 500 lažje ranjenih,
splošno pa sodijo, da je bilo število žrtev
množico večje. Brez strehe je ostalo blizu
10.000 ljudi ter je prikinjen tudi promet
na železnici Osaka—Kioto.

Menijo, da je eksplozija nastala zaradi
tega, ker je eden izmed delavcev po ne-
sreči spustil bombo iz rok, ki je padla na

tla ter takoj eksplodirala. Katastrofa je
tem večja, ker je nastal po eksploziji požar
v bližnji bolnišnici, ki je pogorela do
tal, in je v plamenih našlo smrt tudi več-
je število bolnikov. Reševalna dela so sil-
no otežkočena, ker se zaradi velike vroči-
ne skoro ni mogoče približevati gorečim
postopjem. Zato domnevajo, da mora biti
v razvalinah še večje število mrtvecev.
Kraj nesreče so daleč naokrog obkolili
močni kordoni vojaštva, ker je točna lega
municijske tvornice, v kateri je na-
stala eksplozija, vojaška tajnost. Z eks-
plozijo je bil poškodovan tudi del železni-
ske proge Kioto-Osaka, s čimer je bila
prekinjena tudi zveza s Kierakato. V
Osako je odpotoval namestnik vojnega
ministra, da uvede preiskavo.

Permanentne seje republikanske vlade

Madrid, 2. marca. AA. Havas: Kraj, kjer
se vršijo seje republikanske vlade, drže
v največji tajnosti. Vlada zaseda permanent-
no. Seja, ki se je začela enoči, je trajala do
danes jutraj. V Madridu so sprejeli ostav-
ko Azane zelo mirno. Pričakujejo, da bo na
novega predsednika izvoljen predsednik
parlamenta, Martinez Barrio.

Medvedka z mladiči in radovedni fantiči

šaljivi in razburljivi doživljaji v gozdu nad Sodražico

Le kratka je bila zabava mladine z ljubimi medvedki, kajti...

Sodražica, 2. marca
Se se pri nas razpravlja o smrtnem primeru tukajšnjega lovkega paznika, ki ga je ustrelil v slepi lovski strasti lovski tat iz Dvorske vasi, kateri se je zdaj nenadno pojavil na svojem domu s šibrami v prsih, ko je že počil drug glas: da je nad Sodražico v lovskem revirju g. dr. Lovrenčiča napadla medvedka z mladiči posestnika Jernaska Nameraval je namreč v svoji gozdni parceli posekati nekaj bukev, kar se je naenkrat znašel pred medvedko z mladiči, ki se mu je postavila v bran. Zagrabil je sekuro ter se ž njo tudi on postavil v pozo branilca, a hkratu se je začel previdno odmikati od nje. Ko je bil od medvedke že precej daleč, sta jo s sinom urnih korakov ubrala proti domu. Zago sta bila pustila kar na mestu.

Ta primer se je hitro razvedel po trgu in drugi dan se je ponudil Stanko Lesar, da pojde z mladim Jernaskom po žago. Pridružil se jima je še nekaj fantov. Vsi so bili oboroženi z raznim orožjem. Dogovorili so se, da se ne bo nihče oglašil, a ko so zagledali medvedko, ki se je pripravljala za naskok, so vsi zakričali ter se razpršili na vse strani. Zago so seveda pustili na mestu. V nedeljo 26. februarja se je zbralo nad 50 moških, žensk in otrok ter se napotilo v Dolgo dolino, da bi videli medvedko z mladiči. Vzeli so s seboj tudi lovski rog, da bi s trobljenjem prepodili medvedko. In res se jim je to posrečilo. Medvedka se je mrmraje odstranila od mladičev, in vsa množica ljudi se je približala mladičem, trem po številu, katere so potem posebno otroci z velikim veseljem pestovali in se z njimi vred tudi slikali. Mladiči, čeprav neškodni, so že kar hoteli spenjati se po drevesu. Ko je nekdo izmed množice za šalo zakričal, da se medvedka vrača, je nastal silen krik in množica se je razbežala na vse strani. Celo na drevje so splezali nekateri. Medvedke pa k sreči ni bilo nazaj. Ljudje so se potem vrnili domov veseli, da so videli medvedke, izmed katerih je eden imel belo liso pod vratom.

V ponedeljek so tukajšnji brivci, ki ima fotografski aparat, potem Jože Novak, mladi Puželj in dve domačinki sklenili,

„Kaj pravite?“ — Ribničani pravijo tole!...

Sobotni »Slovenec« je objavil dopis iz Ribnice, v katerem se dopisnik zgraža nad pastirski norčiji, ki so že leta nazaj tradicionalne ribniške prireditve. Od naprednih ribniških krogov pa smo prejeli sledeče ugotovitve:

Ce bi se za Pusta veselili in uganjali nedolžne norčije samo v Ribnici, potem bi se čudili brunnemu dopisniku »Slovenca«, ki je s svojim »Kaj pravite« v sobotnem »Slovencu« izlil na napredne ribniške kroge ves svoj strupeni žolč. Dejstvo pa je, da Pusta obhajajo ljudje povsod in ne samo v Ribnici. To, da je nam dobro znani dopisnik »Slovenca« (ki pa se pod svoje vrstice, iz katerih gleda zavist, ni podpisal) pričel pridigati moralo, nas ne čudi. Čudimo se samo, čemu je z izmišljeno »neko damo« pavšalno obdolžil greha vse ribniške dame... Na uho povemo temu famoznemu gospodu, da so bile res neke dame za Pusta v maskarah (kar pa še ni noben greh!) Smešno pa je, če je dotični gospod maskara kar celo leto. Zvedeli smo tudi, da je v novem letu čas zavzel vlogo nekakega učiteljskega strahu, ker obljublja, da bo dosegel, da se vse ribniško učiteljstvo, ki mu ni po godu, premesti v Macedonijo. Vemo tudi, da je bil dotični gospod včasih sam Sokol, zdaj pa trdi, da samo zato, da je dobil službo... Morala, kaj? Macedonija se nihče ne boji, povsod je naša domovina lepa, samo pod okni gospoda dopisnika »Slovenca« ni lepo, kadar on kriči kakor jesihar. Prosim, naj v bodoče vsaj zapira okna in uganja družinski denarj v zaprtem stanovanju, sicer si bomo res domišljali, da smo v tisti Macedoniji, kakršno si on predstavlja. Ali pa je kričanje v njegovem stanovanju mogoče samo maskirano? Kaj pravite? Ali potemtakem drži, da je ta gospod vse leto »maskara«?

da tudi hočejo videti mladiče. Brivec Klajn bi bil rad slikal mladiče z medvedko. Z njimi je šel tudi g. Fajdiga starejši. Tudi lovski zakupnik g. Ivanc in sin lastnika te gozdne parcele sta obljubila, da pojmeta z njimi, a nista prišla. G. Fajdiga je med potjo svetoval previdnost, češ da bo medvedka zaradi dnevnih obiskov gotovo razdražena. Seveda niso te besede zalegle. Po strmi poti so prišli skoro na Laze in do dotične parcele, kjer je ležala medvedka, kar na prostem pod smreko. Pričeli so se spuščati previdno po strmini do ležišča. Trije izmed njih so šli nase je sicer s sekuro v rokah postavil med-

tem ko je g. Fajdiga z mladenkama ostal nekaj metrov višje, češ da pojdemo za njimi, ko prvi najdejo ležišče. Najprej so se oglašili mladiči, nato pa se je čul glas Novaka, da so našli ležišče. V tem pa je že zarjavela medvedka in zaslislalo se je tulenje napadenih, ki so bežali vsak na svojo stran, a medvedka za njimi. Novak se je sicer s sekuro v rokah postavil medvedki v bran, a ko je zagledal veliko truplo težke medvedke, drveče proti njim, mu je upadel pogum ter je z divjim krikom zbežal naprej. Medvedka se je nato vrgla na mlade Pužlja, ki je bil padel, toda ga je pustila in se mimo njega spustila za tretjim beguncem. Ta je bil najhitrejši. Tako je tekel, da je izgubil svoj fotografski aparat. Vendar ga medvedka ni dolgo zasledovala, temveč je v skrbi za mladiče krenila mrmraje proti ležišču. Vmes se je obrnila tudi proti g. Fajdigi in spremljevalkama, ki so stali nekoliko višje in vse opazovali. Zato je g. Fajdiga spremiljevalkama zaklical: »Zdaj smo pa mi na vrsti!« Medvedka pa je bila le preveč v skrbeh za mladiče in ni šla proti vrhu. Vsi trije so seveda s polno paro zbežali na vrh. Kmalu nato so prihiteli mrtvaško blede Novak, Klajn, ki je nazaj grede našel svoj aparat in Puželj. Novak je bil pustil ob ležišču svoj klobuk. V smehu, ki je nato nastal, so Novaka vprašali, ali pojde nazaj po klobuk, pa je izjavil da gre raje v Albanijo po drugega. Ko so ga mimogrede vprašali, odkod ta čuden duh po medvedki, je previdno molčal. Puželj je samo spraševal, ali ima še čevlje na nogah. Zvil si je bil namreč nogo. Brivec je bil hud, češ, zakaj se je Novak oglašil in vznemiril medvedko, zaradi česar da se je načrt izjalovil. Vprašanje pa je, kaj bi bilo, če bi se jim bilo res posrečilo priti prav blizu medvedkinega ležišča in bi jih bila medvedka napadla v bližini.

Tako se je torej končal zadnji obisk medvedki z mladiči. Po tem dogodku se ne upa nihče več blizu.

Zlata poroka

Danes jo praznujeta nadučitelj Jakob in Franja Žebre

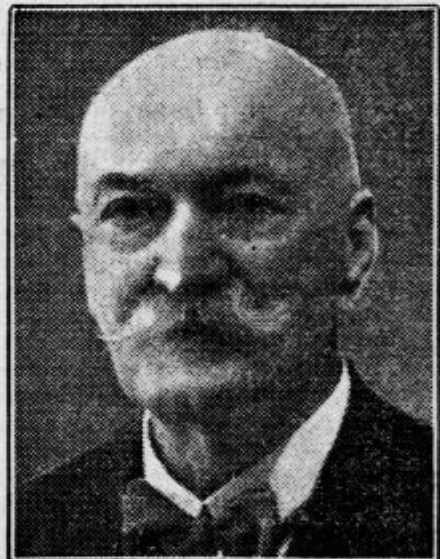
Danes praznujeta v Ljubljani zlati jubilej poroke upokojeni nadučitelj g. Jakob Žebre in njegova soproga gospa Franja. Življenje in plodonosno delovanje moža, ki ni nikdar tajil svojega trdnega naprednega

stanu in iskrena medsebojna ljubezen. Rodilo se jima je pet otrok, dva sta umrla že v nežni dobi. Vso skrb sta vzgojitelja posvetila ostalim trem. Obe hčerki sta poročeni z uradnikoma, a sin Vilče je pred 30 leti, ko je dovršil eksportno akademijo, ubral pot v Ameriko, ker kot zaveden omladinec ni želel služiti avstrijskemu cesarju. Živi v Mehiki na svojem veleposlovstvu. Ostal je zaveden Slovenec in vnet Jugoslovan. Svojo ženo, ki je arabskega rodu, je naučil slovenščine.

prepričanja, je bilo v »Jutru« podrobneje opisano pred poldrugim letom, ko je praznoval 80-letnico rojstva.

Ko je bil Žebre še mlad učitelj, je prišel v Planino pri Rakeku. Izbral si je za življenjsko družico lepo in brhko gospodično Fanči iz zavedne Lavričeve hiše. Žebre pa je tudi bil čvrst fant resnega nastopa. Družilo ju je mnogo enakih vzorov. Le kratko dobo po poroki sta ostala na Planini. Preselila sta se v Stari trg pri Ložu, kjer sta ostala do moževe upokojitve nad dve desetletji plodonosne učiteljske službe. Za pokoj pa sta se stalno preselila v Ljubljano. Polnega pol stoletja je vladalo med obema pravo razumevanje zakonskega

Zakonca Žebreta sta pri svojih letih še vedno duševno izredno čila in vneta za narodno stvar. Zlati ženin je pri 82 letih še vedno pokončen in grozen. Gospa, ki je tudi že prekorajila sedem križev, je nekaj let nekoliko bolehalo in več ali manj navezana na stanovanje. Z vsem zanimanjem pa spremlja dnevne dogodke in so ji napredni listi dragi prijatelji. Ob čestitljivem prazniku iskreno čestitamo zaloporočencema in jima želimo še vrsto srečnih let v veselje sebi, otrokom in vnukom!

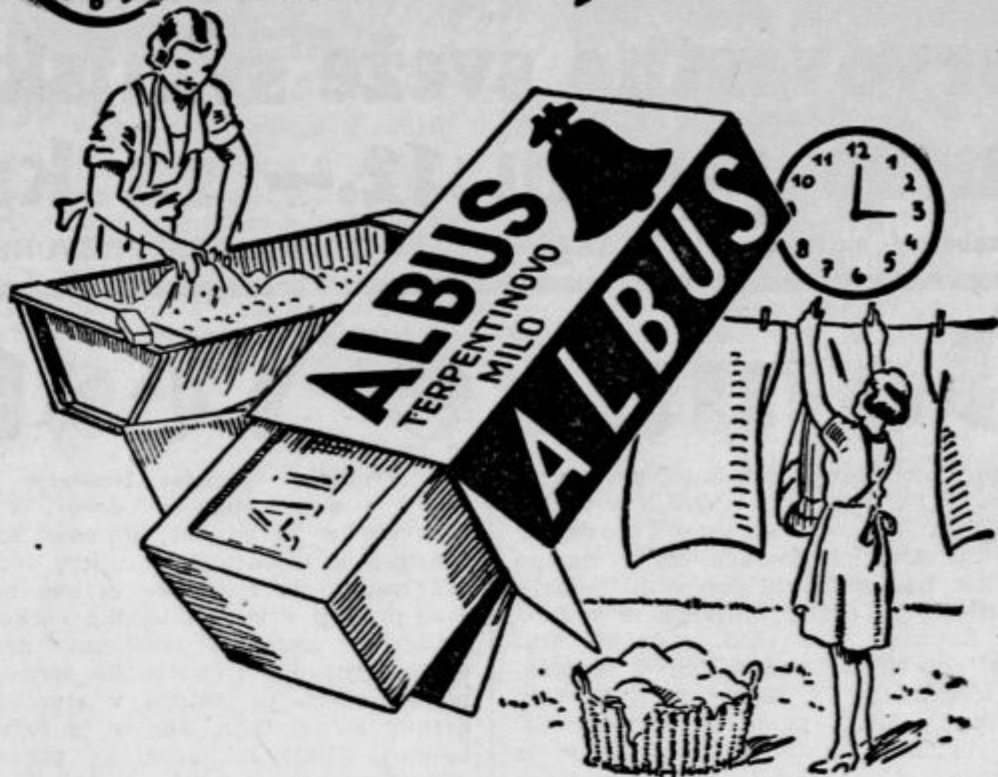
Ljudska posojilnica tožena zaradi protipogodbene in protizakonitega ravnanja

Ljubljana, 2. marca
Na tožbo stavbenika in bivšega solastnika Ljubljanske gradbene družbe Ivana Briclja se je danes pričela pred civilnim senatom obravnava proti Ljudski posojilnici z Miklošičeve ceste v Ljubljani. V senatu sta pod predsedstvom s. o. s. Sašlja sodelovala gg. s. o. s. dr. Kotnik in Fran Gorečan. Tožitelja stavbenika Briclja je zastopal odvetnik dr. Hacin, toženo Ljudsko posojilnico pa dr. Božidar Vodusek. V tožbi zahteva tožitelj izplačilo 1.000.000 din, oziroma znesek, ki bi se zdel sodišču primeren s 6% obrestmi. Tožitelj navaja, da je kot poslovođa in solastnik Ljubljanske gradbene družbe utrpel milijonsko škodo zaradi protipogodbene in protizakonitega postopanja Ljudske posojilnice proti omenjeni gradbeni družbi. Če bi namreč bila gradbena družba imela na razpolago tista denarna sredstva, kakor jih je sicer posojilnica prvotno obljubila,

bi bila družba z lahkoto zaslužila najmanj tiste obresti, katere ji je posojilnica od 1. januarja 1932 zaračunala in znašajo din 1.500.000. Gradbena družba bi bila mogla dobiti tudi okrog 2.000.000 din več iz končnega postopanja glede premoženja Proizvodjačke sečerane a. d. Poleg tega je Gradbena družba po krivdi posojilnice utrpela tudi še najmanj 300.000 din, ker je propadel njen inventar in ga je morala družba pod ceno prodati, a sam tožitelj je utrpel na odhodu zaslužka vsaj 500.000 din. Celotna škoda, ki jo je zaradi protipogodbene in protizakonitega postopanja posojilnice utrpela Gradbena družba, znaša 2.300.000 din. Od te vsote odpade na tožitelja Briclja okrog 700.000. Gradbena družba je svoje odškodninske zahteve odstopila stavbeniku Briclju kot družabni ku družbe. Zato zahteva tožitelj, naj mu Ljudska posojilnica vrne od škode, ki jo je povzročila Gradbeni družbi, znesek din

Hitro pere

Albus-terpentinovo milo. Ono daje mehko, gosto peno, ki razkroja vso nesnago, ker ima najboljšega pomočnika — terpentin.

Albus-terpentinovo milo obvaruje Vaše perilo

700.000 kot del, ki odpade na njegov poslovni delež pri družbi, in še škodo, ki jo je posojilnica povzročila njemu neposredno v znesku 300.000 din z izgubo služka.

V svojem odgovoru na tožbo je Ljudska posojilnica poudarila, da sama ni ničesar zakrivila, temveč da ji je nasprotno splošna gospodarska stiska onemogočila izpolnjevanje prevzetih zakonitih obveznosti. Temu nasproti je tožitelj Bricelj ponudil dokaze, da si je Ljudska posojilnica ustvarila ogromne rezerve, s katerimi bi bila mogla izpolniti z lahkoto vse obveznosti, ki jih je prevzela do svoje članice Ljubljanske gradbene družbe. Med drugim je tožba navedla, da si more le zavod, ki je na izredno trdnih nogah, privoščiti to, da likvidira nerednost tako, kakor se je zgodilo v primeru, ko je nek uradnik Ljudske posojilnice neupravičeno dvignil iz blagajne 1.600.000 din. Po odkritju neupravičene manipulacije je načelstvo sicer uvedlo proti uradniku disciplinsko preiskavo, ki pa je bila zaključena tako, da se je moral prizadei uradnik zavežati, da ne bo nič, kar se je v posojilnici zgodilo, iznašal, lahko pa je obdržal denar, ki ga je iz blagajne vzel.

Na današnji razpravi je predsednik senata vprašal predvsem obe stranki, ali ne bi bila možna poravnava. Ko je dobil od zastopnika Ljudske posojilnice odgovor, da v tem zmislu nima nikakih pooblastil, se je razprava začela in nadaljevala vse dopoldne. Zaslišane so bile nekatere priče, ki so izpovedale marsikatero zanimivo reči. Vendar pa razprava danes še ni bila zaključena, ker je senat pristal na izvedbo na novo predlaganih dokazov in je zato razpravo prekinil. Nadaljevala se bo prihodnji mesec pred istim senatom.

Matija Pelko

Zagorje, 2. marca.

Po kratkem trpljenju je v sredo popoldne umrl v 59. letu starosti g. Matija Pelko, upravitelj topliške šole. Zagorje je izgubilo enega izmed najbolj priljubljenih mož, ki je s srčno dobroto in z ljubeznivim značajem pridobil ljubezen vsega prebivalstva. Po rodu je bil iz Mokronoga. Kot mlad učitelj je prišel na zagorsko šolo, kjer je ostal leto dni, potem pa je služboval ves čas v Toplicah. Takratne razmere niso bile naklonjene slovenskemu učitelju. Pokojnik pa je pokazal, da je neomahljiv, in si je pridobil prijatelje vsepovsod.

Izven šole je bilo njegovo delo vedno nacionalno, čeprav ga nekateri niso hoteli prav razumeti. Nikjer zamere, le dobro stori vsakomur, to je bilo njegovo geslo. Vedno je prav razumeval stiske prebivalstva. Šolska mladina, učiteljstvo, starši, ti so ga poznali najbolje. Pridobil si je lepe zasluge za Rdeči križ. Bil je vnet pobornik za težnje obrtništva. Sokol, glasbeno društvo in druge organizacije so ga štele med najzvestejše sodelavce in podpornike. S svojo zvestoto družico go. Pavlo ni izostal od nobene prireditve v Sokolskem domu. Bil je vedno krepak, čil in zdrav, vedno razpoložen na cesti kakor v šoli. V svetovni vojni je mnogo prestal. Mnogi sobojenci se ga hvaležno spominjajo, saj je bil kot oficir vsakomur dober tovariš. V našem revirju ni človeka, ki bi bil tako priljubljen, kakor pokojni Matija. Novica o njegovi smrti je zatorej užalostila vso dolino. Marsikdo se je spomnil, koliko različnih vlog in prošelj je napravil pokojnik, da bi ka-

korkoli pomagal onim, ki so ga prostili pomoči.

S Sokolskega doma se vije črna zastava. Pogreb Matije Pelka bo v sredo ob pol 16. uri iz Topliške šole na farno pokopališče. Spomin na dragega pokojnika bo še dolgo živel med prebivalstvom. Gospo vdovi, sinu inž. Marku in hčerki Vandi izrekamo iskreno sožalje.

Obcestno sadno drevje naj se ne zanemarija

Kostanjevica, 2. marca.

Umetno je, da se sadi ob cestah sadno drevje, ki bo nekoč donosalo sad, kmetovalcem pa naj bi bilo lep zgled o koristni sadnega drevja v domačem gospodarstvu. Brez dvoma se je sklep potrebe sajenja sadnega drevja ob cestah tudi tako utemeljeval. Ne sme pa se seveda to drevje prepuščati kar samo sebi. Takih zgledov je pri kmetijskih domačijah na pretek. Mlada sadna drevesca brez nege nudijo kvečjemu zgled, kakšno ne sme biti sadno drevje.

Nekateri cestni odbori, tako v Brežicah, so brižni in dajejo drevesca čez zimoviti, da jih obvarujejo pred zajci. Ne daga pa se to povsod. Tako so ostala drevesca marsikje nezavita in so jih zato zajci poškodovali. Prav bi bilo, da cestarji sproti popravilo poškodbe, za kar morajo lmeti potrebne pripomočke pri sebi. Že jeseni bi morala biti drevesca tudi poskropljena proti listnim ušem. Če se pa to ni zgodilo jeseni, se mora zdaj pomlad. Banska uprava naj naroči cestnim odborom, da morajo upoštevati odredbo o zaščiti sadnega drevja, ki jo je nedavno sama izdala.

Mrakov „Grohar“ — drevi zadnjič

Drevi ob 20. bo v frančiškanski dvorani zadnja ljubljanska uprizoritev tragedije »Grohar«. Vsakomur, ki bo posetil ta večer, se obeta lep umetniški užitek. Cene

vstopnicam so skrajno nizke in so sežeži že od 4 din navzgor, stojišča pa so po 3 din. Oskrbite si vstopnice čez dan od 8. do 12. in od 15. do 16. ure pri Pax et bonum v frančiškanski dvorani. Naša slika predstavlja avtorja tragedije g. Ivana Mraka.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Pozor!

Nabavite si tako potrebne vstopnice!

Danes priredi ob 21. uri v dvorani kina Uniona

Svengali

eksperimentalni večer z najboljšim programom.

Vstopnice kupite takoj pri blagajni kina UNIONA!

Blagajna posluje že od 10. ure naprej.

Prvovrstna sveža slanina, prvovrstno sveže svinjsko meso po din 12.— za kg.

V soboto 4. marca na LAVTIZARJEVI STOJNICI V ŠOLSKEM DREVOREDU

Domače vesti

* Smrt zaslužnega srbskega narodnega delavca. V Smederevu so položili k večnemu počitku bivšega narodnega poslanca, lekarnarja Živojina Tajsčaja, ki je mnogo storil kot nacionalni in prosvetni delavec za smederevski okraj, umrl pa je v Beogradu. Rodil se je 1. 1865. v Čacku, študije je dovršil na vseučilišču v Gradcu, svojo lekarno pa je ustanovil 1. 1893. v Smederevu. Požrtvovalno se je udeleževal v vrstah radikalne stranke, ki se je za narodne pravice borila proti Obojeničevemu režimu. Smederevčani so ga že 1. 1901. izvolili za svojega narodnega poslanca, dve leti pozneje pa je bil Tajsčaj član delegacije, ki je odpotovala v Ženevo kralju Petru naproti. Smederevski poslanec je ostal do vojne, avstrijska okupacija pa ga je zatekla doma in je vsa vojna leta prebil kot jetnik v petrovgradskih trdnjavah in v raznih taboriščih za interniranje. Po osvoboditvi je bil član začasnega narodnega predstavništva in ustavotvorne skupščine, a ko je potoke njegov mandat, ni hotel več kandidirati, ostal pa je aktiven odbornik radikalne stranke. Že od mladih let se je novinarsko mnogo udeleževal, ko je sodeloval pri vseh strankinih publikacijah, a je tudi sam izdal več poučnih razprav, ker je nacionalno in prosvetno delo vedno družil z naprednim gospodarstvom. Po njegovi iniciativi so bile v smederevskem okolišu ustanovljene prve zadruge. Tajsčajev sotrpin v nekem taborišču za interniranje je bil dalje časa sodelanji patriarh dr. Gavril. Prebivala sta skupaj v eni baraki. Med boleznijo je Tajsčaja patriarh večkrat obiskal. Zaslužni in požrtvovalni narodni delavec bo ohranjen v smederevskem okolišu in tudi v Beogradu v lepem in hvaležnem spominu.

Pri neredni stolici, naplhnjenosti črevesja zaradi zagatenja, odvaža naravna »Franz-Josefova« grenčica zaostanke prebave, nakupljene v črevesju. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« naravna grenčica s popolnim uspehom pri moških, ženah in takisto pri otrocih.

* Dr. Maks Michelitsch je umrl. Še v nedeljo je bil dr. Maks Michelitsch, banovinski zdravnik iz Velikih Lašč, na obnem zboru banovinskih zdravnikov v Ljubljani in včeraj smo poročali, da je v sredo zvečer nudi prvo pomoč divjemu lovcu Alojziju Kozarju. Včeraj popoldne pa je prispejal iz Velikih Lašč v Ljubljano novica, da je pri ljubljeni zdravnik sredi dela v svoji ordinaciji nenadno omahnil v večnost. Zadel ga je kap. Star je bil šele 50 let. Pokojnik je še kot medicinske moral na rusko fronto. Bil je ujet in je nato pet let v ujetništvu izvrševal prakso ter se temeljito izveščal. Po prevratu se je vrnil v domovino in je bil leta 1919. promoviran, nato pa je služil v bolnišnici v Slovenjem Gradcu, nato v Brezicah in sedel v Velikih Laščah. Med prebivalstvom je bil pri ljubljen kot je bil vešč zdravnik. Zapuščila soprogo Eli iz znane rodbine Hočevarjevih v Velikih Laščah in dve hčerki. Pokopali ga bodo jutri ob 10. dopoldne v Velikih Laščah. Blag mu spomin, ugledni rodbini naše sožalje!

* Sresko društvo JUU v Litiji naproša svoje člane, da se korporativno udeležijo pogreba tovariša Matije Pelka, šolskega upravitelja v Toplicah pri Zagorju in bivšega predsednika Okrajnega učiteljskega društva za litijski okraj. Pogreb bo v petek 3. t. m. ob 15.30. — Predsednik.

* Profesor katoliške teologije je prestopil v starokatoliško cerkev. V Splitu je nedavno upokojeni profesor, katoliške teologije in orientalskih jezikov Jakob Parac izstopil iz katoliške cerkve ter javil svoj pristop v starokatoliško cerkev. Svoj izstop je naznanil sreskemu načelnstvu, upraviteljstvu starokatoliške cerkve pa je poslal izjavo, da vstopa v starokatoliško cerkev zaradi tega, ker se je prepričal o točnosti njenih tolmačenj sv. pisma.

* Okupacijska škoda. Odbor za okupacijsko škodo poziva vse oškodovance, ki jim je bila priznana škoda po italijansko-jugoslovenski komisiji, naj prijavijo odboru svoje natančne naslove in višino odobrene škode. Dopisi naj se pošljejo na naslov: Odbor za okupacijsko škodo, Ljubljana, Gajeva ulica št. 6/IV. vrata 11.

Puder »FORVIL« v desetih barvnih odtenkih je najprimernejši za Vašo kožo — Originalno francoski kvalitativni puder za zmerno ceno. Dobi se seveda v Parfumeriji NADA, Frančiškanska ul.

* Zračna zveza Zagreba s Splitom. Komisija, odredjena od poveljstva vojnega zrakoplovstva, ki je v splitski okolici iskala zemljišče za aerodrom, je končala svoje delo. V štirih dneh je komisija obhodila vsa splitska okoličja ter našla sedem zemljišč, pripravnih za ureditev aerodroma. Štirje tereni so v Kaštelih, trije pa ob poti od Splita do Sinja. Najbolj verjetno je, da bodo letališče uredili na tako zvanem Vidčevem piku na Sinjskem polju. Od Splita vozi avtomobil do tja 45 minut. Komisija je iz Splita odpotovala v Zagreb in bo že v nekaj dneh padla odločitev o odkupu pripravnega zemljišča za splitsko letališče. Saje bo zračna zveza Splita z Zagrebom in Beogradom urejena že 15. maja ali 1. junija.

ZA DAMO IN GO SPODA KROJI IZKLJUČNO POMERI SALON MODE SOUVAN — CO MODERN TAILORING MESTNI TRG ŠT. 24. SPECIALNI KROJI — NAJELEGANTNEJŠA IZDELAVA — KREIRAMO EKSKLUZIVNE MODELE

* Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca februarja 1939: 1. podružnice: Maribor, m. 1200 din; Ptuj, m. 500 din; Ptuj ž. 500 din; Ormož 200 din; Kostanjevica 210; Brdo 80, Vel Polane 15; Krško m. 212; Trzin 125; Slovenj Gradec m. 254; Petrovci 150; Sv. Barbara 138; Zg. Sv. Kungota 514.25; Zidani most 100; Lokavec 100; Beograd 1200; Ljubljana Moste 400; Ljubljana šentjakobsko-trnovska m. in 2. 1230 din. II. nabiralniki: dr. Juro Hrašovec, Celje, 50 din. III. Razni prispevki: Občina Ratovica 30 din, Jože Zupančič, Ljubljana v spomin na pok. sina 100 din; narodna šola Prosenjakovič 49 din — Skupaj 7.357.25 din.

* Vse, ki potujejo s posebnim vlakom na letniški sejem danes 3. t. m. obveščamo, da je odhod iz Ljubljane ob 17.16. Podrobne informacije v biletarnah Putnika.

* Hlase so zažgali, da bi pregnali »vampirja«. V vasi Trdovcih blizu Kosovske Mitrovice je pred tednom umrl kmet Istreb Osmanović. Zapustil je dva brata, ženo in sinka, ki živijo skupaj v rodbinski zadruzi. Nekaj dni po pogrebu pa se je v malem naselju po trdnem prepričanju praznovernih prebivalcev pojavil vampir, ki se je vsako noč znesel nad Osmanovičeve hiše, pozneje pa je jel napadati tudi sosedje. Prve vesti o vampirju so raznesli po vasi in okolici prebivalci Osmanovičeve hiše, ki so tudi opisali kako se zli duh pojavlja. Zvečer, ko se stemni, se sliši v hiši in na dvorišču kakor hrup močne burje, potem pa se trese zidove in v hiši nobena stvar ne ostane na svojem mestu. Od Osmanovičevih so se kmalu nazvali strahu tudi sosedje in vsi so v svojem praznovernu na enak način občutili vampirjevo divjanje. Stari vražarji so Osmanovičevim in sosedom svetovali, naj odkopljejo Istreba, ki se je očividno povampiril, in naj ga po stari vraži zabodejo z blagovim kolcem. Mrlica so odkopali ter ugotovili, da leži v grobu ravno tako, kakor so ga bili pokopali. To je bil dokaz, da se on sam ni povampiril. Grob so spet lepo zasuli, a ker zli duh ni miroval, so Osmanovičeve hiše izpraznili in zažgali. Zdaj je pred »vampirjem« mir, a reveži so brez strehe.

Kanadske srebrne, plave in kamčatka lisice v veliki izbiri

DOLENC JOSIP
SV. PETRA CESTA 19 — TEL. 22-62.

* Oče in stari oče hkrati. Z Vač nam poročajo, da je orožništvo aretiralo nekega tamkajšnjega 59 letnega oženjenega posestnika zaradi krvoskrumstva. Njegova 24 letna hčerka je poročila dekletke. Ljudska govorica je vedela marsikaj povedati, in to je dovelo do aretacije očeta, ki je naposled vse priznal, nakar je njegove izpovedbe potrdila tudi hčerka, ki je mati in sestra lastnega otroka.

* Natečaj za plakati za VIII. Mariborski teden. Uprava Mariborskega tedna razpisuje natečaj za plakati za VIII. Mariborski teden, ki bo v času od 5. do 13. avgusta 1939. Razpisane so štiri nagrade: prva din 2.000, druga din 1.000, tretja din 500 in četrta din 300. Z geslom opremljeni osnutki se morajo oddati oziroma poslati najkasneje do 31. t. m. upravi Mariborskega tedna, Maribor Grad. Posebni razpisi s podrobnimi pogoji za ta natečaj so na razpolago v vseh poslovalnicah »Putnika« in v pisarni Mariborskega tedna.

* Tatvine rib. Lastniki oz. zakupniki ribarskih okrajev se pritožujejo radi vedno bolj se množecih tatvin rib (rakov). To kaznivno početje podpirajo najbolj oni, ki ukradene ribe kupujejo. Ker se nekateri pri tem ne zavedajo kaznivnega dejanja, opozarjamo, da odgovarjajo vsaki po kazenskem zakonu ter bodo v skupnem primeru tudi ovadeni sodišču. Pred nakupom rib (rakov) naj se za to vsakdo prepriča, če je prodajalec upravičen loviti odn. prodajati ribe (rake) ter zahteva uradno izkaznico, ki jo vsak ribič mora imeti. Kdor ponuja ribe (rake) na prodajo, se mora izkazati s pisnim dovoljenjem vsakokratnega ribarskega revirnega gospodarja in izvorom na prodaj ponujenih rib (rakov) — Zveza ribarskih društev.

* Občni zbor zveze šoferjev dravske banovine bo v soboto dne 4. t. m. ob pol 20 uri zvečer v salonu restavracije »Pri Levu«, Ljubljana, Gospodarska cesta. Udeležba je za vse člane obvezna.

Iz Ljubljane Danes zadnjič film „Oj leti sivi Sokol!“

Že dolgo ni noben kulturni film v Ljubljani doživel tolikšega obiska in zanimanja kakor prvi sokolski zvočni film »Oj leti sivi Sokol«, ki ga bo kino Sloga danes ob 16. 19. in 21. zadnjič predvajal. Včeraj so si ogledale film še nekatere srednje in ljudske šole in so se omeščale sica še nekatere rih, ki so bila prej nedostopna za ta sokolski film. Sinoči je bil kino Sloga spet poln sokolskega članstva in drugega občinstva. Danes popoldne si bo ogledala film deca ljubljanskih sokolskih društev, ki ni videli.

leto in daleč nazaj pomaknjem mostom. Seveda so jo še pred pričetkom tekme morali temeljito pregrabit in p. etoliti, pa tu di pomekod nametati snega zlasti v nate. ki je bil čisto zleden. Nekaj posebnega je bil iztek, ki je napravljen v protistrmino na solnični strani, ki je bila vsa brez snega, na so morali nametati ozko progo, na kateri ni bilo mogoče napraviti kristjanije in nemalo tekmovalcev je zaneslo naprej, na travo!

Točno ob napovedanem času je spet godba odigrala vse tri himne nato pa so pričeli skoki za kombinacijo.

Seveda je tu i po stilu, i po dolžinah bil naš Beve daleč najboljši in res mu je uspelo, ki je ne nadoknaditi razliko, ki ga je ločila od v teku znatno boljčega Obermanna, smakniti tudi še, pridobiti si nekaj točk p. ed Nemcem. Ta na si je zaman prizadeval, dohiteti v skokih slabega Zemvo, ki je svest si svojega naskoka v teku, skakal silno previdno, vendar toliko dobro, da mu je zadostovalo, zadržati prož od sebe i odličnega Beveca i Obermanna. Prvi dve mesti sta v kombinaciji pripadli Zemvi in Bevcu in šele tretji je bil, kmalu za njima, Nemec. Daleč za to prvo trojico pa so ostali Rumuni —

Vse bolj dramatičen pa je bil potek borbe v specialnih skokih. Vnaprej že se je splošno pričakovala Klančnikova zmaga pred Bevcem — za njima pa naj bi se zvrstili ostali.

Res je Beve s prvo startno številko stlno kaj lepo sigurno obstal v precejšnji dol-

Samo še
danes

KATARINA VELIKA IGRA ŠAH

V gl. vlogah Conrad Veldt in Francoise Rosay. Film poln mistike, romantike in avantur.

KINO MATICA, tel. 21-24

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

KINO SLOGA — tel. 27-30. OJ LETI SIVI SOKOL!

Izredno lep domač kulturni film! — Vzorno sokolsko taborenje na Bledu, biseru Slovenije! — Kraljevski princ in pokojni kralj Aleksander med sokolsko dečo! PRIDE! Veliki mednarodno nagradjeni cirkuški film. Nova atrakcija za Ljubljano! (VEČNA KARAVANA) „Potujoči narod“

la filma s svojimi šolami, pod vodstvom svojih vodnikov. Film zasluži vso pozornost in vabimo vse, ki ga še niso videli, da si ga danes ogledajo. Film bo predvajan še v ostalih krajih Slovenije in opozarjamo sokolska društva, naj skrbijo za to, da bo ta izredno lep film videlo vse sokolsko članstvo in mladina. Prosvetnemu odboru Save za SKJ izrekamo vse priznanje in samo želimo, da nam čim prej oskrbi še veličastni film X. vesokolskega zleta v Pragi 1938.

* Smrt najstarejše Ljubljankinje. Kakor je »Jutro« kratko beležilo, je umrla v terek gospe Justina Waschlova, ki je dosegla visoko starost 96 let. Bila je gotovo najstarejša Ljubljankinca. V hiši v Florjanski ulici 39, kjer se je rodila, je preživela vse življenje in je bila tudi njena želja, da bi tam umrla. Ta želja se ji je izpolnila. Je v zgodovini ljubljanskih rodov edinstven primer, da je dama v hiši rojstva preživela vso svojo dolgo dobo življenja. Gospa Justina je bila duševno čila in dolgo tudi telesno zelo čvrsta. Saj pa je bila tudi skrbno negovana od svoje sestre gospe Recknagel-Pibrouzeve, ki tudi že šteje 90 let. ter od njene hčerke, ki je učiteljica v pokouju, in njene sina inženjerja. Družina je nemško-evangelizantska. Najstarejšo Ljubljankinco so spremlili v sredo popoldne k večnemu počitku. Naj ji bo ohranjen lep spomin!

* Nov grob. V ljubljanski bolnišnici je včeraj umrl g. Alojzij Zalta, strojevodja državnih železnic v pokouju. Zapustil je vdovo, hčerko in dva sina. Vzroga obeta in moža bodo jutri, v soboto, ob 16 spremlili k večnemu počitku iz bolnišnične mrtvašnice na pokopališču v Dravljah. Lep mu bodi spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Organizacija JNS Ljubljana-Moste ima svojo redno letno skupščino v nedeljo ob pol 10. dopoldne v gostini gospe Kalinove Rozine. Ljubljanska ulica št. 1. Zelena Jama, po domače Krušič. Vse članstvo je vnaprejšnje vabljeno, da se te skupščine zanesljivo udeleži.

* Šentjakobsko gledališče ponovi v soboto in nedeljo zvečer duhovito komedijo češkega komediografa Emila Vacheka »Peček«. Komedija je polna neodoljivo komičnih situacij, efektnih presenečenj, duhovitega dialoga in humorja. Zadeva se plete med vojno v majhni vasi Savatovici in videti je, kako je pisatelj umel pri sluhitvi ritmu ukrajinskega življenja. Troje dejanj nam odpira pogled v nov, nam doslej je malo znan svet. Vlogo Grise je namesto obolelega g. Plevla prevzel g. Lavrič. Opozarjamo občinstvo, da si ogleda slike, razstavljene v izloženem oknu Zalaznikove slaščičarne v Stritarjevi ulici.

* V nedeljo ob 16. se ponovi pravljica »Pepelka« v režiji g. Polonce Juhanove ki je poskrbela za gladek in skladen potek dejanja. Igra je pri malem in velikim gledalstvu vzbudila navdušeno odobravanje.

* Mladinska predstava na Viču. Ker se je društveno delovanje našega Sokola osredotočilo predvsem v telovadnici za čim lepo proslavo 30letnega jubileja, je razumljivo dramsko delovanje nekoliko zastalo. Vendar hočemo tudi na tem polju pokazati v nedeljo 5. t. m. uspehe naših najmlajših, ki bodo uprizorili Marije Grosche pravljico igrice s petjem »Dve Marijki« v režiji br. Bogomira Kemperla. Sokolska mladina se je izkazala izredno požrtvovalna, saj ni pri tem prav nič trpela redna telovadba in so tudi v razmeroma kratkem času našudirali mladinsko igrice. Vabimo zato sokolsko članstvo in prijatelje naše mladine, da pohitijo v nedeljo v Sokolski dom in z velikim obiskom izkažejo priznanje naši marljivi mladini. Začetek predstave bo ob 16. Vstopnice dohite v nedeljo dopoldne v pisarni Sokolskega doma ob 10 dalje.

* Razstava v Jakopičevem paviljonu se bo zaključila v nedeljo. Razstavljena dela so vzbudila veliko pozornost. V nedeljo ob 18. bo vodstvo po razstavi.

PLANICA 12. — 19. marca

točkah za tokrat res odličnim Bevcem, moralni zmagovalci! —

Po končanih skokih v konkurenci seveda obilnatni izvenkonkurenčni poskusi na dolžino kjer oba naša skakača daleko presegata vse ostale z dolžinami med 41 in 42 m!

Razdelitev daril je bila v Brašovu. Prisostvovali so ji poleg vseh funkcionarjev in tekmovalcev visoki predstavniki oblasti in vojske, med njimi brašovski župan, prefekt, pa tudi zastopnik ministra propagande S ponosom smo poslušali našo državno himno, ki jo je zaigrala vojska godba, ko je predsednik rumunskega saveza našemu Smoleju čestital k njegovi zmagi v teku.

Po razdelitvi še razkošen zaključni banket z nagovorimi in napitnicami, z izmenjavami naslovov in slik, z zahvalami in obljubami, pa še ponovnimi, zadnjimi čestitkami k uspehom, Obložili so nas z znaki vseh klubov in društev, ki so pri tekmovalstvu sodelovali, poleg nagrad pa so vsem inozemskim udeležencem poklonili tudi krasne spominske plakete.

Obiljubili so Rumuni z veseljem, da se udeležijo našega Triglavskega dneva in ko smo vstajali od mize, so nam s prisrčnim »nasvidenje« krepko stiskali roke. Sedem ur skoro je potrebovalo natrpani vlak od Brašova do Bukarešte, kjer smo prepalili zadnjo noč na rumunskih tleh. Naslednje jutro pa nas je po dvajsetdnevni odtutnosti od doma, polne najlepših vtisov in optane z najboljšimi uspehi, brzec poginili z Bukareškega kolodvora proti avrozapadu, domov... —

Valčkov večer Sokola I

jutri zvečer na Taboru

Zadnji dan med Rumuni Tudi v skokih našim niso bili kos

Čudno se vam bo morda zdelo, če vam povem, da je med banketom v Predvalu zmrznila voda v hladilniku avtomobila, ki je naju z Lojzom Klančnikom umel zapeljati na našo zadnjo rumunsko postajo — Poiano nad Brašovom. Vsi 3 skakači so se namreč že bili odpeljali takoj po kosilu da si še najdejo možnost za kratek trening na skakalnici, Smoleja pa je naložil spet drug funkcionar v svoje vozilo.

S kožuhom pokrit je drdal naš Buick vztrajno proti izhodu iz prekrasne gorske doline — nižji in nižji so postajali bregovi ob straneh in že se je pred nami pokazal Brašov, za njim pa širna Transilvanska nižina. — Za spremembo nam je še naluknjalo dno zadnje kolo in v veslem razpoloženju je bil obroč kaj hitro izmenjan, nato pa naju je ljubeznivi referent za časomerilske naprave, v čigar vozu vsa sedela, parkrat popeljal s svojim Buickom skozi vse brašovske prometne in živahnejše ulice. — Ko v kavarni nismo našli niti enega prostora praznega in smo tako nehoti morali ostati brez južine, smo se uželjani kar spet nabesali v Buicka in hajdi naravnost na Poiano po precej strmi gorski cesti, kjer se vsako leto vrše velike gorske moto in avtomobilske dirke. 3 ponosom nam je povedal naš ljubeznivi prevoznik, da on drži rekord za motorje s prikolico, dočim ima absolutni avtomobilski rekord

na tej cesti znani Hans v Stuck. — Cele trupe smučarjev smo srečevali, ko so se vračali v Brašov. Res — nedelja je, pa je vse šlo na snež! Čudno se mi je zdelo, da so skoke odredili na ponedeljek, pa so mi pojasnili, da je ta ponedeljek rumunski narodni praznik in da vsi ti ljudje, ki jih danes srečujemo, pridejo jutri zopet. —

Na Poiani smo bili gostje nemško-orientiranega Brašovskega Smučarskega kluba in smo tudi stanovali v nemškem »Höhenheimu«. Še zvečer so odredili, da bosta za kombinacijo predpisana dva skoka, za specialne skoke pa po trije. — Naši tekmovalci so pri zbrabanju dobili naslednje številke: Beve 1, Zemva 8 in Klančnik Karel 5. —

Pri treningu na »Skakalnici« so že naši skakači vzbujali splošno pozornost, zlasti Klančnik s svojimi stilno dovršenimi skoki. Splošno so že pred pričetkom tekme veljali Jugoslovani za sigurne favorite v skokih, pa tudi so kaj kmalu pogruntali, da Nemec Obermann ni skakač in tako so visoko zrasle tudi naše šanse v klasični kombinaciji. Zemva je postal siguran, da bo svoj naskok v teku mogel obdržati, Beve pa je prav tako vedel, da bo, če ne bo smole Obermanna pri skokih dohitel in prehitel.

K samemu tekmovalstvu je res zbral kar precej publike. — Skakalnica je malo svojevrsna z dolgim, precej položnim za-

Zaklenjena in plombirana vatikanska vrata

Na levi: Glavni vhod v Vatikan je zaprt z novimi dvojnimi vrati — Desno: Dokler traja konklave, so vsa vrata papeške palače zapечатena s svinčnimi plombami

Konklave in novinarji

Izjemno stanje v glavnem stanu tiskovnih agentur in posebnih poročevalcev — Napačna informacija rimskega tiska ob zadnji volitvi papeža

Kadar se zbere konklave in zaklenejo kardinale ter njih pomožne osebe za nedolgo čas pred zunanjim svetom, se prične v rimskem glavnem stanu tiskovnih agentur in posebnih poročevalcev izjemno stanje. Vsak list in vsaka agentura skuša iz prestižnih in poslovnih razlogov objaviti ime novega papeža prej nego vsa konkurenca in v tem znamenju se dogajajo včasih zelo nenavadne stvari.

Posebno neprijetne so boji, ki jih medsebojno bojujejo velike ameriške poročevalske družbe. Njihovim specialistom pripada dvojna naloga: da odkrijejo najhitrejšo brzojavno zvezo med Rimom ter ameriško centralo, in drugič da konkurenčnim družbam brzojavne zveze blokirajo, ne da bi pri tem uporabljali očitno nespodobna sredstva. Ker najhitrejša zveza ni vedno tudi geografsko najkrajša, a je vsekakor najdražja, morajo ti specialisti razpolagati z neomejenimi krediti. Uspehi pa so vredni stroškov, kajti velike ameriške agenture prodajajo na svoji celine svoja poročila stotinam listov, ki tiskajo spet zase dobičkonosne posebne izdaje.

Poročevalci skušajo dobiti za sodelavce seveda kakšno izmed oseb, ki so zaprte v konklavu. Znana je zabavna zgodba, ki se je primerila 1. 1922. »rekordnemu žurnalistu« družbe Associated Press Toppingu, ki so ga poslali v Rim, da bi za vsako ceno ime novega papeža sporočil prej nego vsi ostali v Ameriko. Topping ni štedil z denarjem in so ga iz Vatikana v resnici neposredno po zadnjem glasovanju poklicali po telefonu. Zvedel je ime novega papeža prej nego oblast, prej nego rimska aristokracija ter je zadovoljno sporočil v Ameriko, da je ta papež kardinal Achille Ratti ter da je prevzel ime Pija XI. potem je stopil na cesto in je srečal baš prvo skupino kolporterjev, ki so ponujali posebne izdaje z rezultatom papeških volitev. Topping si je kupil list, neposredno po tem pa je začutil potrebo, da se napiše... Čital je namreč, da so izvolili za papeža kardinala Taccija iz Bologne. Zavoljo neke pomote je bil ves rimski tisk prejel napačno

informacijo in ko se je stvar razčistila, je mogel Topping brzojavko, s katero je bil svoji družbi sporočil, da se ne čuti več vrednega biti v njeni službi umakniti.

Tudi tokrat so v Rimu zbrani zastopniki vseh velikih listov in agentur. Vatikan, ki novinarjem iz razumljivih razlogov ne zaupa, je odredil najstrožje ukrepe, da bi si zajamčil tajnost o dogodkih v konklavu. Trideset minut potem, ko bo bel dim iz znamenitega kamina volilne dvorane sporočil na trgu svetega Petra čakajoči množici izvolitev novega papeža, bo kardinal dekan Caccia-Dominioni iz loggie objavil tudi njegovo ime.

V teh tridesetih minutah se vrši med zastopniki listov neviden, toda zagrižen boj za rekord prvega sporočila in že sedaj je sigurno, da bodo rotacijski stroji v New Yorku in Chicagu izmetavali posebne izdaje z imenom novega papeža prej nego ga bo zvedela množica na trgu svetega Petra. Težke cerkvene kazni, ki pretijo vsem kršilecem konklavnih skrivnosti, ne bodo tu nič zalegle. Vsekakor pa so v uredništvih senzacijskega tiska fotografije že sedaj na delu, da oblečejo »papabilom« belo sutano, da bodo mogle posebne izdaje istčasno objaviti tudi sliko novega papeža v uradnem oblačilu...

Dve petini vseh katolikov na svetu živita v Ameriki in samo Zedinjene države doprinašajo glavni del k vatikanskim financam. Zato ni čudno, da Američani tokrat še posebno vneto zagovarjajo izvolitev papeža, ki bi ne bil italijanske narodnosti. Kako bo s tem, bomo še videli. Ameriškega kardinala Mundeleina, ki ima tesne zveze tudi z nemškimi kardinali, smatrajo vsekakor za moža, ki bi bil sposoben organizirati skupino »inostrancev«, v kateri bi imeli odločilno besedo tudi francoski kardinali. Vsega skupaj je tokrat med kardinali zastopanih 35 Italijanov in 27 inostrancev. Največ šans za izvolitev pa imajo seveda Italijani, in sicer kakšnih 23 med njimi. Med inostranimi kardinali ima največ šans še nadškof Villeneuve iz Quebeca, zlasti še ker je po svojem francoskem pokolenju nekakšna vez med starim in novim svetom.

Nova češkoslovaška vojna moč

V mirni dobi sto tisoč, v vojni milijon mož — Prvovrstno orožje: strojnice, topovi in letala

Vojaška preureditev bratske čsl. republike je v polnem teku. Kako velika bo njena nova vojska in kako bo organizirana, pa še ni znano v podrobnosti.

Iz števila prebivalstva, ki se je zmanjšalo za eno tretjino, pa je domnevati, da bo Češkoslovaška imela kvečjemu dve tretjini svoje dosedanje vojaške sile, to bi bilo dve divizion ali dve do tri generalni poveljstva, sedem do osem pehotnih divizij, med njimi nekoliko hitrih ali oklopnih divizij, eno ali dve gorski brigadi, dve do tri konjeniške ali lahke brigade, kar bi vse znašalo v mirnem času kvečjemu sto tisoč, v vojnem času milijon mož.

Zračno orožje bo obsegalo po vsej priliki dosedanjih osem sto letal prve linije. Vprašanje je še, da-li ostane dosedanja podunavska flotila. Češkoslovaška vojska razpolaga, kakor znano, z velevrednim

Protiavionski topovi

V Londonu so začeli montirati topove proti letalom. Topovi izstrelijo deset šrapnelov na minuto, vsak izstrelak tehta 25 kg in doseže lahko višino 8000 m.

orožjem, posebno s strojnimi in topovi vseh velikosti. Letala so prvovrstna, oboroževalna industrija tudi.

Žreb naj odloči o novem dalai-lami

Pred izžrebanjem 14. verskega in posvetnega vladarja Tibeta

Kitajski ministrski predsednik dr. Kung je v političnem ljudskem svetu v Čungkingu sporočil, da bodo v kratkem izžrebali 14. tibetskega dalai-lamo. Ugotovili so, da sta se ob smrti uri zadnjega dalai-lame rodila dva dečka in enega izmed teh dveh so na povelje kitajske vlade poslali iz province Kokoner v Lhaso. Tam bo general Vucungsin, predsednik tibetskega odbora, s tibetskimi regentom Jehenom Hutuhutjem nadziral tibetski »konklave«, pri katerem bodo izžrebali novega dalai-lamo.

Dalai-lama je, kakor znano, poglavar

Moderno orožje v španski vojni

Tanki niso več »neranjivi« — Pretirane sodbe o učinkih letalskih napadov iz zraka — Decentralizacija vojne ter izpraznitev mest

Katalonski pohod, zadnja faza španske državljanske vojne, je dala vojaškim strokovnjakom vseh narodov dobro priliko za opazovanje učinkovitosti modernega orožja. Posebno poučni so sklepi, ki jih izvaja bivši član francoskega glavnega stana, general Duval, z drugimi izvedenci o uporabi tankov.

Po njegovem mnenju tanki niso več »neranjivi« in v poštev prihajajo le težki tipi po dvanajst do dvajset ton, ki sicer niso tako hitri kakor lahki tanki, a se s svojim močnejšim oklopom bolje držijo v ognju izboljšane topništva proti tankom. To topništvo se je razvilo hitreje nego tanki. Najboljši tipi so nemški tip s 37 mm, švicarski tip Oelikon z 20 mm in ruski tip s 40 mm. Zadnji se je izkazal posebno proti težkim tankom, prva dva pa proti lažjim. Po mnenju strokovnjakov bodo tanki dobili svoj pomen v svetovni vojni šele tedaj, ko bodo njihove bencinske motorje nadomestili z motorji na surovo olje, s čimer se bo zmanjšala nevarnost, da se tank vname.

Kar se tiče zračnih napadov, soglašajo strokovnjaki v tem, da so doslej uničujoči učinek zračnih napadov na mesta pretiravali. Izgube pri zračnih borbah zavoljo velikanse brzine modernih letal so v primeri s prejšnjim časom zelo nazadovale. Moderno topništvo sili letala k višinam 4000 do 5000 m in v splošnem zadostuje pravočasna obvestitev prebivalstva v ogroženih krajih, da ostane zračni napad neučinkovit. Vojaški opazovalci, ki so s Francovimi četami vkorakali v Barcelono, so bili presenečeni, kako majhno škodo je povzročilo kakšnih 250 zračnih napadov na to mesto. 1200 globokih zaklonišč in predorj podzemne železnice so zadostovali, da je imelo milijon ljudi varno zatočišče.

Po izkušnjah v Kataloniji priporočajo vojaški strokovnjaki sedaj takojšnjo decentralizacijo vojne in drugih važnih industrij ter evakuacijo velikih mest ob začetku vojne.

Po drugi strani so prišli strokovnjaki do prepričanja, da dobiva letalstvo novo ulogo v ofenzivni taktiki. Kot »lahko gibljivo top-

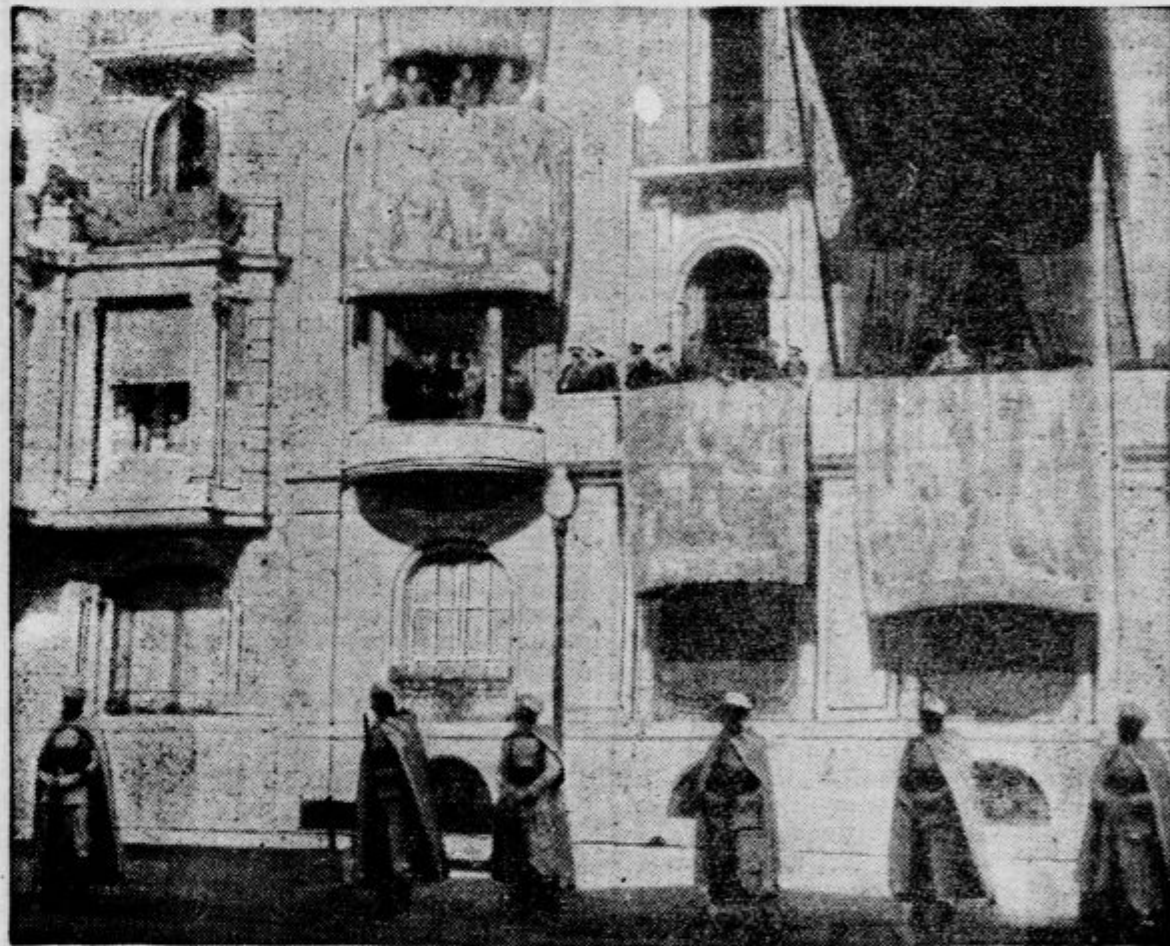
ništvo« ga je general Franco pri svojih pohodih do morja in v Katalonijo, kjer je pehota opravljala dnevno po 40 do 50 km in je topništvo zato ostajalo zadaj, uporabljal za kritje te pehote za razdranje zvez med sovražnimi enicami in preprečevanje dovoza vojnega materiala tem enicam. kakor tudi za neposredne, učinkovite napade s strojnimi in bombami na nasprotnikove postojanke. Uspehi kažejo, da bo imelo letalstvo v bitkah važnejšo besedo, nego se mu jo priznavali doslej.

Nepretrgoma se oborožujejo

Francoska torpedovka »Mameluke«, dolga 107 m, ki so jo te dni splovili v Nantesu. Vozi z brzino 40 vozlov na uro

Španska parada

General Franco prisostvuje v Barceloni vojaški reviji svojih čet

A NE K D O T A

Mojstrovina angleške prisebnosti je neko mesto v govoru lorda Birkenheada, ki ga je imel na višku svoje slave v svojem starem volilnem okraju. Na tem mestu je dejal: »Sedaj vam hočem natančno poročati, kaj je napravila vlada za vsakega izmed vas.« — »Nič!« je zavpil ženski glas. »Draga dama«, je dejal lord Birkenhead, »smotna svetloba v tej veliki dvorani mi, na žalost, ne dovoljuje, da bi vrgel pogled na vaše nedvomno obstoječe dražesti, tako da ne morem reči z gotovostjo, ali ste mladenka, vdova ali matrona. V vsakem primeru pa vam lahko jamčim za dokaz, da se motite. Če ste mična mladenka, tedaj smo vam dali volilno pravico. Če ste poročena žena, smo povečali število delovnih prilik in zmanjšali stroške za življenje. Če ste vdova, smo vam dali pokojnino. Če pa niste nič od vsega tega, če ste dovolj nespametni, da samo čaj pijete, tedaj smo znižali davek na sladkor!«

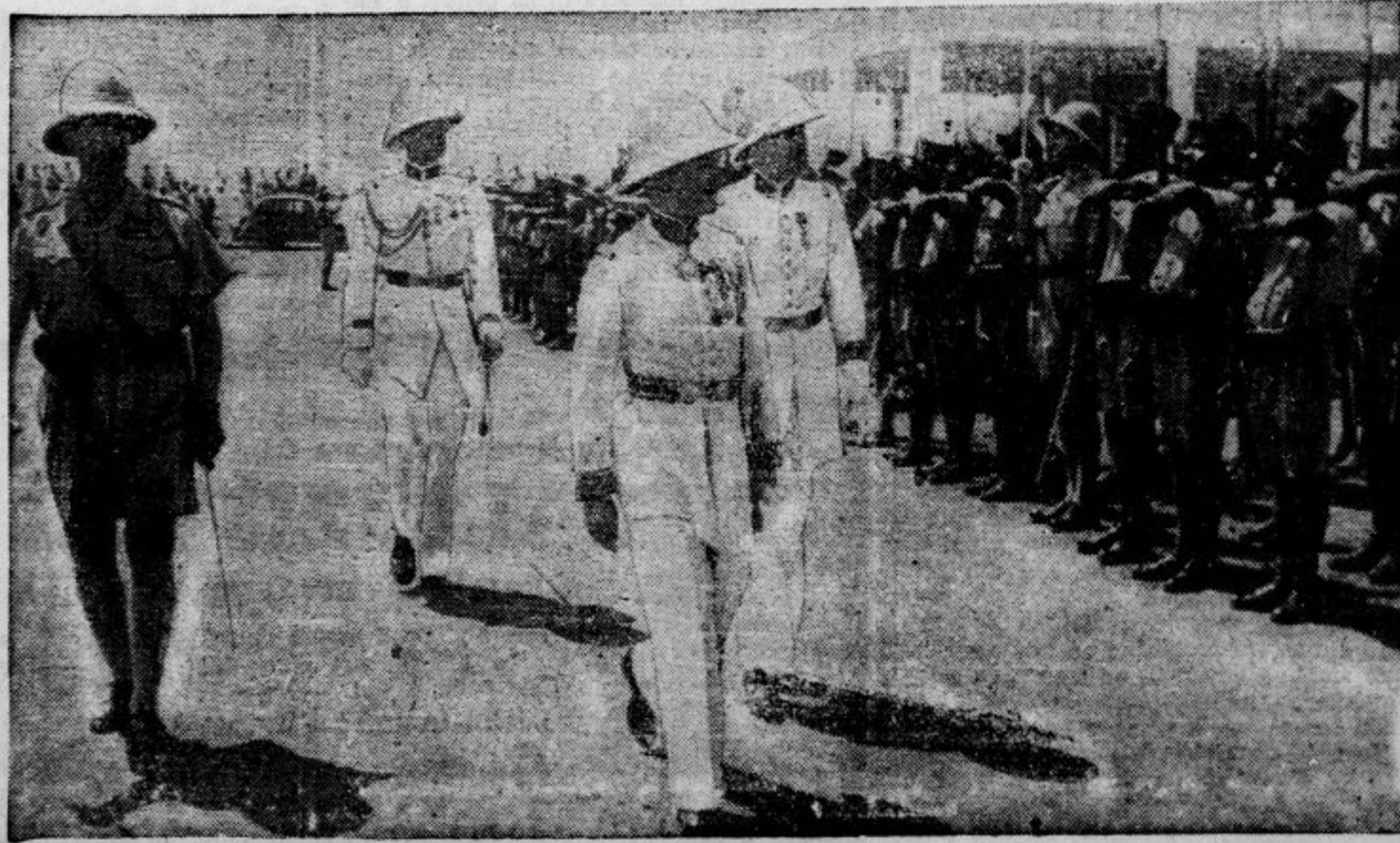
VS AK DAN EN A

»In od kdaj poje v radiu?«
»Odkar nimam več glasu...«
(Bertoldo)

Inspekcija v Džibutiju

Francoski general Gentilhomme, novi poveljnik francoskih vojaških oddelkov v Somaliji Džibutiju pregleduje čete v

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Franc Ferdinand je bil otrok, ki ga ni bilo lahko vzgajati. Njegove brezizrazne vodenosinje oči so begale učitelje, ker niso nikoli vedeli, ali jih pazljivo poslušajo. Mnogokrat je sanjari tja v en dan, njegove oči niso razodevale ničesar; časih je poslušal z veliko napetostjo, ne da bi mu bilo videti po očeh. Katerikrat ga je mahoma pograbila togota. Poskočil je in divje zacpetal; ali pa je s prsti, ki so drgetali od besnosti, raztrgal zvezek ali knjigo. Če si ga vprašal, zakaj besni, je zakrknjeno molčal ali pa dal prazen odgovor. Vsako kazen je sprejel s poudarjenim ravnodušjem, ki je le slabo prikriževalo njegov gnev.

Se težje je bilo vzgajati njegovega mlajšega brata Otona. Oton se ni načeloma ničesar učil. Pred vsakim izpraševanjem je odkrito povedal: »Nič ne znam, nič se nisem učil.« Vendar so ga imeli vzgojitelji rajši kakor muhasta, resnega, mračnega Franca Ferdinanda. Otonova prešernost je vzgojitelje pomirjevala, čeprav so morali marsikaj pretrpeti zaradi njegovih nagod. Nekega dne so bili vsi zvezki in vse knjige mladega princa izginile. Po urah in urah jalovega iskanja, ki se ga je udeležilo vse hišno osebje, je Oton smeje povedal, da jih je sežgal. Nekoč je v parku prisluskoval pomenu nekega odgovoritelja z zelo mladoborbarico, ki je mlademu častniku obljubila, da pride ob devetih zvečer v njegovo sobo. Po večerji je šestletni Oton izginil, iskali so ga po vsem gradu, nikjer ga ni bilo najti. Ob devetih, ko je sobarica pri-

šla v častnikovo sobo in se je pravkar hotela vdati njegovemu milovanju, je prilezel mali nadvojvoda izpod postelje ter zarjovel: »Huui! Njegov glasni grohot bi bil kmalu priklical vse prebivalce gradu. Vendar se je takoj nehal smejati; nagajivo je pomignil osuplemu častniku in stekel, ne da bi ga bili drugi opazili, v otroško sobo, v svojo otroško posteljo.

Tisto poletje je osemletni Franc Ferdinand skrivaj slišal razgovor, ki ga je imel oče v sosednji sobi z grofom Degenfeldom. »Je pač križ«, je rekel oče, »otroci se ne marajo okrepiti in se ne marajo. Srce me boli, kadar jih pogledam. Same griže, sami malokrvni obrazi, eden kakor drugi. Krepki tukajšnji zrak jim figo pomaga. Nič več ne vem, kaj naj storim.« »A bolni vendarle niso, cesarska visokost«, je rekel grof; »nekoliko prenežni so, ne bolni.« — »Da, hvala Bogu«, je vzdihnil nadvojvoda, »to je res. S tem bi moral biti človek prav za prav zadovoljen. Če pomislim, da je bila mati hudo bolna na pljučih... Nedavno tega se mi je sanjalo, da je bila spet tu in mi je zažugala: 'Otroke vzamem s seboj!' To so bile grozne sanje, na smrt sem se prestrašil, tako neznana je bila videti... Baje se rado zgodi, da otroci poodejujejo bolezen, zato sem v večnih strahih. Človek nikoli ne ve, ali ne tiči bolezen v krvi in ne udari danes ali jutri na dan. Ubogi paglavci! Lepo reč jim je zapustila rajnica!«

S široko odprtimi očmi je vlekel Franc Ferdinand na uho. S široko odprtimi očmi je videl mater, upadla, jetično rdeča lica bolnice, ki se je bila z mračnim pogledom in brez besede poslovala od njega. Videl je sebe, kako je sedel ob njeni bolniški postelji, in čutil krčeviti prijem njene roke: enkrat je bila roka vroča kakor žareče poleno, drugič mrzla kakor led.

Iz sosednje sobe ni bilo več slišati razgovora, oče in grof Degenfeld sta bila odšla. Franc Ferdinand je vstal in stopil pred zrcalo. Ni se videl;

solze, ki so mu prihajale na oči, so ga delale slepega. Videl je rdečo meglo, v rdeči megli je videl materin beli, ostr, upadli obraz, kakršnen je bil zadnje tedne njenega življenja. Franc Ferdinand ni mogel zapopasti tega, kar je bil slišal. Materina smrt ga ni bila skoraj nič pretresla; bila je strožja od vseh odgojiteljev, nikoli ga ni bila poljubila, nikoli materinsko in nežno objela. Ko so mu po materini smrti rekli, da je zdaj v nebesih, ji je bolj zavidal, kakor da bi jo bil pomiloval. Tudi boleznijo se do današnjega dne ni bal. Biti bolan je bilo lepo in prijetno; če si bil bolan, se ni bilo treba učiti, smel si leno ležati v postelji, in vsaka želja, ki je bila drugače prepovedana, se ti je izpolnila. Če si obolel, so postali vsi ljudje takoj mnogo prijaznejši, in oče je prisedel k postelji in nežno dejal: »Nikar mi ne zbol, ljubi dečko... Če kmalu vstaneš, ti prinesem nekaj lepega.« Danes ga bil pa Franc Ferdinand pri očetovih besedah začutil nerazumljivo tesnobo, grožnjo, ki jo je že dolgo časa temno slutil in ki je prihajala od mrtve matere. Oton je zadnje leto, kadar ga je mati v togoti zlažala, nekaterikrat trdil: »Mama je čarovnica.« Tesnobni glas, s katerim je zdaj oče govoril o materi, je zbuhal v Francu Ferdinandu nerazumljiv strah. »Morda je bila res čarovnica, je pomislil. Oče tako strašno boji, da nam ne bi še zdaj, ko je davno odšla, kaj storila...«

Mahoma je zagnal krik. Oče in odgojitelji so prišli in ga spravili v posteljo. Ko je videl očetov dobiro, zaskrbljeni obraz, se je pomiril, toda še dolgo je trepetal, kakor da bi ga tresla mrzlica. Oče in častniki so se prestrašeno spogledovali. Stali so pred uganko. Nič se ni bilo zgodilo. Franc Ferdinand je z brezizraznimi očmi, ki niso razodevale nikakega notranjega gibanja od ranih jutranjih ur brezčutno in tiho sedel učiteljem nasproti. Pri zgodovinski uri je poslušal nekoliko živahneje, proti koncu ure je celo razveselil odgojitelja z nekate-

rimi vprašanji. Nato je šel z grofom Nostitzem in Otonom na izprehod. Oton je bil našel ptičje gnezdo in se zato ni utegnil spreti s starejšim bratom. Nato je odgojitelj dovolil utrujenemu Francu Ferdinandu, da sme nekaj časa brez nadzorstva počivati v sobi. Za pozne popoldanske ure sta bila na sporedu verouk in mečevanje, dvojce povsem nerazumljivih stvari.

»Kaj se je zgodilo?« so oče in vzgojitelji silili v prebujenega, ki je bil po tistem zagonetnem prijetljaju upchan zaspal. Vodenosive, brezizrazne oči osemletnega dečka niso dale odgovora na to vprašanje. Srečo je zrl v očeta. Grizel se je v ustnice in molčal. Dogodek je ostal nepojasnjen.

Od tistega dne je deček sovražil mrtvo mater. Vse od njene smrti je malokdaj mislil nanjo, nikoli ni govoril o nji. Poslej je moral mnogokrat misliti nanjo. Bal se je je. Teda sram ga je bilo, priznati ta strah očetu ali kateremu izmed odgojiteljev. Tudi pred Otonom je skrivaj svoj strah. Sram enkrat ga je prečelo vprašal: »Povej mi, ali še kdaj misliš na... na mamo?« Oton je odgovoril, ne da bi se pomisljal: »Čemu naj bi mislil nanjo? Saj je umrla! Kdor je umrl, živi samo še v nebesih.«

Pozno jeseni se je Karel Ludvik vrnil z otroki na Dunaj. Nadvojvodinja Zofija ga je bila poklicala v prestolnico. Hotela je, da se še enkrat, še v tretje oženi. Osem in dvajset let mu je bilo; v teh letih, je menila, se zdrav mož ne sme odreči rednega zakonskega življenja, posebno še, ako je vdovec s štirimi otroki! Zapuščeni sirota mora dati mater, boljšo od one, ki skoraj ni bilo videti, da bi obžalovali njeno smrt. Bistroumna babica se je bila že ogledala po primerni ženi za Karla Ludvika. Tudi to pot je bila izbrala princeso iz premožnega kraljevskega rodu. Naročila je sinu, naj poprosi za roko infantke Marije Terezije Portugalske, princese Braganše, hčere bivšega portugalskega kralja Miguela.

MALI OGLASI

Službo dobi

Frizerko
sprejem v stalno službo za svojo podružnico. Plačam dobro. Komar, frizer, Poljska cesta 13. 4220-1

Dva krojaška pomočnika
za fina velika in mala dela sprejme za stalno L. Knol, Litija. 4208-1

Dve krojaški pomočnici
dobro vztrajni v damski krojaški stroki in učenko sprejme takoj modni atelje »Dorcas«, Tavčarjeva 3-1. 4207-1

Posredovalnica
Ogrine
Ljubljana, Aleksandrova cesta 7-11., potrebuje za takoj 2 kavarinjski blaginjski, natakarice, služkinje in kuharice. 4200-1

Krojaškega mojstra
za boljše konfekcijsko delo iščemo za takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4192-1

Raznašalka cvetlic
ki je že v stiski bila, dobi takoj mesto. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4183-1

Frizerko
dobro moč, sprejem. Nastop takoj. Plača 250 din in vsa oskrba. — Pilipovič, Franoz, frizer, Hrastnik. 4182-1

Brivski pomočnik
prvotna moč, inteligent, s finim nastopom, ki zna tudi ondulariti, dobi dobro stalno službo. Salon Mrak, Radovičeva, Celovec. 4156-1

Službe išče
Prodajalka
agilna, dobra moč, želi premeniti službo. Ima večji krog znanec za trgovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturstika«. 4161-2

Mlad brivski pomočnik
dober delavec, išče stalno mesto v boljši delavnici ali za sezono. Nastop takoj: Mirko Mošmunder, kod Kaplar Dragutina, Celovec, Trg kralja Aleksandra 1-ec. 4206-2

G. Th. Rotman:
Kapitan Kozlostrelec gre leve loviti

Vel ka izbira
MODNIH KAMGARNOV in SUKNA
za nove pomla danske obleke in površnice za gospode

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA 3
Pred škofijo 3
70 letnica
obstoja zato
posebne
ugodnosti!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

Gospodinja

dobra kuharica, pridna, varčna, želi službo pri stari gospe ali gospodu. Vajena bolnikov. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Gospodinja«. 4133-2

Vajenci (ke)
Vajenca
v modno moško trgovino sprejememo. Ponudbe na poslovalnico Jutra pod šifro »Moda«. 4191-44

Potniki
7 akviziterjev
mladih, delavoljubnih ter poštenih (dva za stalno) sprejememo takoj za Ljubljano mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra do 16. t. m. pod »Moja bodočnost«. 4195-5

Potnik
za galanterijsko veletrgovino agilen, mlajša moč, vpeljan pri strankah, dobi mesto za Stajersko. — Ponudbe pod šifro »Veletrgovina« na ogl. odd. Jutra. 4180-5

Zaupnike
za Dolenjsko in Stajersko išče solidno podjetje. Lep postranski zaslužek za ljudi, ki imajo kakšne opravke po vaseh. — Ponudbe pod šifro »Mimogrede 400« na ogl. odd. Jutra. 4078-5

Poverjenike in zastopnike
agilne in sposobne, po vseh krajih Slovenije, za nabiranje članov, varčevalcev in posojilno-jemalcev. Resnim, vztrajnim sodelavcem nudimo ugodno priliko trajnega zaslužka. Pisane prijave sprejme Posojilnica »Moj dom« Dvorkova 8, Ljubljana. 3970-5

Sadje
Jaffa pomaranče
odlične, sočne, sladke na zalogi. »Veletrgovina južnega sadja«, Ljubljana, Tyrševa 48, telefon 36-48. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točka v Ljubljani«. 4210-34

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

Radio

Radio aparat
dobro ohranjen, poceni prodam. Gregorčičeva ul. 17 c. IV. nadst. 4222-9

3-čevni Orion
prodam po zelo nizki ceni. Dejak, Trnovska 7. 4185-9

Prodajam
Radio Telefunken
moško kolo in lovsko puško na kroglo, vse v najboljšem stanju, prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4184-6

Kupim
Razna izložbena stojala
kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4201-7

Indijo
sprejme v komisijo, kupi in prodaja razne predmete. Igriška ul. 14. 4197-7

Les
Potrebujem
60-100 kub. m gabrovih nezažanih desk, sveže rezanih, daljine od 1 m naprej, debeline 60, 70, 80, 90, 100 mm, širine od 20 cm naprej. Ponudbe z oznako najnižje cene franko meja Postumia na ogl. odd. Jutra pod »št. 555«. 4039-15

Auto, moto
2 sportna motorja
novejši tipe, Ariel 350 in 250, v dobrem stanju, prodam. Davek plačan. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4212-10

Lokali
Gospodična
išče lokal za manufakturo ali prevzame trgovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točka v Ljubljani«. 4162-19

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

Kapital

Družabnico
ki bi izplačala dosednjega družabnika radi starosti — išče hotelir samec. Potreben kapital do 180.000 din. — Hotel je na morju na prostem kraju, odprt skozi vse leto. Najemina nizka. Strokovno znanje nepotrebno. Posredovalci izključeni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kompanjonice«. 4103-16

V najem
Pekarno
vzajem v najem takoj ali pozneje. Sem mlada, agilna moč. Ivan Pelko, Krmelj, 4169-17

Posest
Hiše
trgovske in stanovanjske ter stavbene parcele nudi v ugoden nakup Pristavec Franjo, real. pisarna, Ljubljana, Erjavčeva c. 4a. 96-20

Stanovanja
išče
Dvosob. stanovanje s pritlikom, izjem za maj. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Maj 39«. 4124-21a

Soba odda
Opremljeno sobo
strogo separirano, oddam 1 ali 2 osebama. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4160-23

Kakor doma se počutite
ko poseđate NOVO KUHINJO
katera vam nudi vedno kvalitetno sveže pripravljena jedila. Se priporoča lastnica Kmetič Terezija

PRAŠKI EKSPORTNI VELESEJEM
OD 12. DO 19. MARCA 1939.
takoј za lipskim velesejmom.

50% popust na češkoslovaških železnih; 25-50% popust na inozemskih železnih; parobrodih in zračnih linijah.

Informacije in sejsmske izkaznice pri zastopniku Praškega vzorčnega velesejma za dravsko banovino:

Tujskoprometna zveza »PUTNIK«, Ljubljana in Maribor ter njihove podružnice.

Čehoslovaški konzulat — Ljubljana.

UCITELJSKI ZBOR LJUDSKE SOLE V TOPLICAH
PRI ZAGORJU OB SAVI
globoko potrjeno sporočilo vsem tovaršim, tovaršicam in znanecem prežalostno vest, da nas je v sredo 2. marca za vedno zapustil naš najboljši tovarš, gospod

MATIJA PELKO
šolski upravitelj v Toplicah pri Zagorju ob Savi, rezervni kapetan 1. st., odlikovan z redom sv. Save V. st. itd. Pogreb preblijega pokojnika bo danes, v petek, 3. marca ob pol 16. uri na farno pokopališče. Ohranili mu bomo trajen, svetel spomin.

Toplice pri Zagorju ob Savi, 2. marca 1939.

UCITELJSKI ZBOR TOPLISKE SOLE

Opremljeno sobo
poseben vhod, oddam takoj ali 15. marca. Dolenc, Barvarska steza 6. 4194-23

Soba
novo opremljeno, s hrano ali brez takoj oddam. Po izve v gostilni »Kolorate«, Pred škofijo 14. 4167-23

Opremljeno sobo
s separiranim vhodom za 1-2 osebi takoj oddam. — Nebotičnik V. nadst. 4175-23

Sobe išče
Opremljeno sobo
lepo, s posebnim vhodom, v centru, z dvema posteljama, izjem za takoj. Plačam do 600 din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Izžen iz Beograda«. 4219-23a

Zračno sobo
svetlo, blizu tehnike, išče gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Takoj sobo«. 4203-23a

Opremljeno sobo
separirano, pod Rožnikom v bližini, išče intelektualci takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa čistota«. 4179-23a

Dopisi
Vsaka beseda 2 din, največ 5 din, za dajanje naslova 5 din, najmanj 3 din, snesek 20 din

Mlada gospa
simpatična, nesrečna v zakonu, želi spoznati starejšega situirane gospoda. Dopise na podružnico Jutra v Celju pod »Uradnica«. 4168-24

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ V „JUTRU“!

INSERIRAJ